

GLAS

umirovljenika

Glasilo Sindikata umirovljenika Hrvatske

Broj 242

ISSN 1849-7837 // Zagreb, veljača 2017. // Godina XXIII.

UVODNA RIJEČ

Kako su ti starci žilavi!

Piše: Jasna A. Petrović

Općem medijskom udaru na umirovljenike već poznatih plaćenika bankarskih mirovinskih fondova i srodnih duša, pridružila se ovih dana i Hrvatska gospodarska komora. Uzrujalo ih je što i ovoj novoj Vladi rastu stope nezaposlenih, pa umjesto da opletu po njoj, udri po umirovljenicima. „Trenutno je omjer umirovljenika i zaposlenih na rekordno niskoj razini od tek 1,07, što znači da na 100 umirovljenika radi 107 osoba.“, vele oni i istinu govore. Nije to stoga što ima previše umirovljenika, kako je to 2012. godine rekao ondašnji premijer Milanović, već zato jer nema dovoljno radnih mjesta, a uskoro, s tempom iseljavanja, neće više biti niti radnika.

Deindustrijalizacija iz godine u godinu smanjuje broj radnih mjesta, a učenici u osnovnim školama ne uče informatiku niti se školuju za stvarna radna mjesta. I kad se narod okupi na trgovima u desecima tisuća jer traže reformu školstva, onda su sve to prikrivene komunjare i jugoslavenčine.

Demografi su se podigli na noge i paničare zbog demografskog disbalansa. Previše umirovljenika živi sve dulje, a rađa se premalo djece. Pa kako bi se i radali u zemlji punoj nesigurnosti, gdje 95 posto novozaposlenih dobiva ugovore na određeno vrijeme, nesigurne poslove s kojima ne mogu planirati budućnost, niti dobiti kredit?! A i plaće koje se prijavljuju za takve ugovore uglavnom na minimalne, a ostatak ide kroz slobodne sate ili plave koverta.

Koja je radost bila demografima i analitičarima kad su prošle godine u statistikama Zavoda za mirovinsko osiguranje otkrili da je te godine umrlo čak 47.417 umirovljenika, a umirovalo se 49.256 osoba. Tako mala razlika od 1.839 osoba je zanemariva. Da se taj trend nastavio, kuda bi ministar financija od sreće! No 2016. godina je pokopala „samo“ 43.754 penzića, a uvrstila 49.995 novih. Razlika od čak 6.241 živog penzića je zastrašujuća. Što će reći ministar Superhik kad mu ta brojka poremeti godišnji proračun?

Pa se domislio. Provodi pozitivnu selekciju. Znajući da bogati dulje žive, a njih je ionako manje, odlučio je povećavati mirovine samo bogatima te povlaštenima. Ostali će, po zakonu siromaštva, brže umirati.

U Hrvatskoj će tako ostati živjeti samo mirogojski mališani. I njihovi političari kojima se previše mile dobre plaće s dodacima, primanja iz nadzornih odbora i povjerenstava, te i uobičajeni koruptivni dodaci. A političari će ponavljati kako će kroz četiri godine mandata podići mirovine za 5 posto. I to će utješiti onih 190 tisuća umirovljenika s mirovinama do 1.000 kuna, jer će godišnje dobiti desetak kuna više. Da si ugraviraju križ u nadgrobni spomenik.

U OVOM BROJU:

POTPISAN SPORAZUM O NACIONALNOM VIJEĆU ZA UMIROVLJENIKE I STARIJE OSOBE

Hoće li porasti penzije?

PRODULJENJE VOZAČKIH DOZVOLA

Pohlepa i profit protiv umirovljenika

ISTRAŽIVANJE

Baku u dom, a stan u najam

VODIČ ZA SOCIJALNA PRAVA STARIJIH OSOBA

Hrvatska među najgorima - stariji siromašniji od mladih

Vodič HZZO-a

info.HZMO

Hoće li porasti penzije?

Nakon gotovo godine i pol dana, predstavnici umirovljenika i starijih osoba ponovno će imati kanal za utjecaj na politike, zakone i strategije i to kroz Nacionalno vijeće za umirovljenike i starije osobe, savjetodavno tijelo Vlade RH. U ime Vlade RH sporazum je 1. veljače 2017. godine potpisao premijer Andrej Plenković s predstavnicima dviju najvećih umirovljeničkih udruga, predsjednicom Sindikata umirovljenika Hrvatske Jasnom A. Petrović i predsjednikom Matice umirovljenika Hrvatske Josipom Kovačićem.

Premijer Andrej Plenković istaknuo je kako je riječ o konstituiranju vrlo važnog tijela putem kojeg će se s predstavnicima umirovljenika i starijih osoba uspostaviti kvalitetni i kontinuirani dijalog o svim aspektima politike, a pogotovo zdravstvene, mirovinske i socijalne.

„Težimo poboljšanju položaja umirovljenika i starijih osoba, povećanju mirovina, a Nacionalno vijeće vidimo kao svojevrsni korektiv politika ove Vlade. Zahvaljujem predstavnicima udruga na ovoj inicijativi te se još jednom nadam kvalitetnom dijalogu“, kazao je Plenković.

Poziv na dijalog pozdravila je i predsjednica SUH-a Jasna Petrović te je pritom naglasila kako umirovljenici i starije osobe taj poziv čekaju od 13. rujna 2015. godine. „Radujemo se dijalo-

gu koji predugo čekamo, od zahtjeva za sprječavanje daljnjeg siromašenja starijih ne odustajemo te ćemo o njima pregovarati u okviru realnih mogućnosti“, rekla je Petrović.

„U međuvremenu je usvojena porezna reforma koja je pogodovala samo umirovljenicima s mirovinama većim od 6.200 kuna, a usvojeni su brojni zakoni koji se odnose na umirovljenike i starije osobe.“, nastavila je Petrović te izrazila uvjerenje kako će se na prvoj sjednici Nacionalnog vijeća naći uvođenje hitnih mjera za suzbijanje siromaštva umirovljenika i starijih osoba poput uvođenja minimalne i nacionalne mirovine, poboljšanog modela usklađivanja mirovina te novog modela obiteljskih mirovina.

Josip Kovačić, predsjednik Matice umirovljenika, iskazao je žaljenje što se na potpisivanje sporazuma tako dugo čekalo jer su, kako je naglasio, brojni zakoni usvojeni bez dijaloga, a pogotovo oni o visini i usklađivanju mirovina. „Očekujemo da će se putem Nacionalnog vijeća što prije započeti s razgovorom o promjeni izračuna i usklađivanja mirovina, te da ćemo doista imati partnerski odnos s ovom Vladom“, kazao je Kovačić.

Osnivanje Nacionalnog vijeća pozdravio je i ministar rada i mirovinskog sustava Tomislav Čorić, koji je rekao kako se očekuje da će konstituirajuća i prva radna sjednica Nacionalnog vijeća za umirovljenike i starije osobe biti održana kroz dva tjedna.

ŠTO JE ODGOVORIO MINISTAR ZDRAVSTVA

Zašto starije osobe nemaju predstavnike u HZZO-u

Na inicijativu za izmjenom Zakona o zdravstvenom osiguranju, koju su Sindikat umirovljenika i Matica umirovljenika Hrvatske uputili 9. siječnja 2017. godine ministru zdravstva Milanu Kujundžiću, stigao je već 17. siječnja odgovor.

Naime, ove dvije najveće umirovljeničke udruge traže da se broj članova Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO) poveća za dva člana, kako bi se uključili i predstavnici umirovljeničkih udruga, kao zastupnici i glasnogovornici 1,4 milijuna umirovljenika i drugih starijih osoba. Takva je praksa prisutna diljem Europe, pa i u susjednoj Sloveniji.

Kako su umirovljenici i druge starije osobe najbrojnija korisnička skupina osiguranika u zdravstvu, s vrlo specifičnim interesima

i potrebama, sastav Upravnog vijeća bez njihovih predstavnika doista je dvojen. SUH i MUH su napomenuli da su u Republici Hrvatskoj umirovljenici jedina korisnička skupina koja je obveznik tri (3) vrste zdravstvenog doprinosa: zdravstvenog doprinosa tijekom radnoga vijeka; dodatnog zdravstvenog doprinosa na mirovine (1 i 3 posto), te zdravstvenog doprinosa na drugi dohodak, ako ga ostvaruju. Nesporno je, dakle, da je umirovljenike neophodno uključiti u zakonom propisani sastav Upravnog vijeća.

Ministar je obećao da će prijedlog biti uzet u razmatranje u postupku izrade cjelovitog prijedloga Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju u drugom tromjesečju ove godine. Vjerujemo ministru.

Vlada je Mesiću, Ankici Tuđman i sličnima povećala mirovine za više od 3.000 kuna

Ministar Marić je osmislio, a premijer Plenković parafirao poreznu reformu koja bogate čini još bogatijima, a siromašne je zabetonirala u bijedu

Piše: Sanja Rapačić (Index)

POVEĆANJE mirovine za dvije kune zvuči poput lošeg vica, no umirovljenici koji su u siječnju primili i te dvije dodatne kune, zapravo su sretnici jer pripadaju maloj skupini onih koji od svoje mirovine mogu živjeti.

Ministar Marić je osmislio, a premijer Plenković parafirao poreznu reformu koja bogate čini još bogatijima, a siromašne je zabetonirala u bijedu, tvrdi Jasna A. Petrović, predsjednica Sindikata umirovljenika Hrvatske.

„Nova porezna reforma osigurala je povećanje mirovina za samo 1,2 posto sretnih umirovljenika koji imaju mirovinu višu od 6.200 kuna bruto. Među 14.000 takvih sretnika su bivši saborski zastupnici, političari, premijeri, ministri, akademici... S druge strane, mudrace na vlasti nije briga za 183.000 ili 15 posto umirovljenika čija mirovina ne prelazi 1.000 kuna i kojima se život pretvorio u mučnu egzistencijalnu dramu, kao ni za 850 tisuća ili 74 posto umirovljenika čija je mirovina manja od 2.850 kuna. Sve su to, prema kriterijima Europske unije, siromašni građani, jer imaju manje od 60 posto medijana plaće. Nitko iz redova tih, egzistencijalno ugroženih ljudi, nije ovom reformom dobio povećanje mirovine ni za jednu lipu.

Ovakav nemilosrdan trend podmazivanja bogatih će se, sudeći prema Plenkovićevim najavama, nastaviti i sljedeće godine. Naime, od siječnja 2018. povlaštene mirovine za 35.000 umirovljenika će se povećati za 10 posto i time će se dokinuti odluka Milanovićeve Vlade iz 2013. koja je upravo za toliko smanjila sve povlaštene mirovine veće od 5 tisuća kuna. Tim je kresanjem proračun godišnje štedio oko 330 milijuna kuna, no sad ćemo onima koji primaju povlaštene mirovine to vraćati kroz tri godine. Treba napomenuti i to da će se povlaštene mirovine od sada usklađivati po istoj formuli, kao i radničke pa će i tako rasti. Kad smo ministra Marića pitali zašto nije ugradio mehanizme kojima će povećati mirovine barem onima do prosječne mirovine (2.252 kune), odgovorio nam je da njima nema što dati, jer nisu ni do sada plaćali porez, budući da su ispod neoporezive osnove od 3.800 kuna”, pojašnjava Petrović za Index.

Logiku kojom se vodi ministar Marić predsjednica Sindikata umirovljenika smatra krajnje uvrnutom te mu poručuje - reforma nije tek matematičko, nego društveno pitanje!

Zahvaljujući reformi najbogatijim umirovljenicima mirovina se povećala za dodatnih 3.120 kuna

„Ova Vlada je, primjerice, za bivšeg predsjednika Mesića i udovicu Tuđman, osigurala porast mirovine od preko 3.000 kuna mjesečno. Široke ruke su bili i prema umirovljenicima koji imaju mirovinu od oko 10.000 kuna, a sada im je dodano još 550 kuna. Iako su dobili povećanje, svi oni čija je mirovina ispod 8.000 kn nisu ciljana grupa kojoj je Vlada podigla standard te su, primjerice, oni sa 6.000 kn mirovine dobili povećanje od samo dvije

kune, a oni čija je mirovina 7.000 kn dobili su 120 kuna. Ne treba zaboraviti da su među tim skupinama umirovljenika i oni koji će od sljedeće godine dobivati „natrag” i 10 posto ustegnute mirovine”, kaže Petrović dodajući kako je Plenkovićeva Vlada ovakvom poreznom reformom dodatno pojačala, već ionako izražene, socijalne nejednakosti, a time je, kako tvrdi, izazvala i čitav niz dugoročnih i opasnih posljedica.

„Socijalni faktori itekako utječu na zdravstvene statistike, jer, jednostavnim rječnikom rečeno, siromašni više obolijevaju. Svjetska zdravstvena organizacija sve više ukazuje kako su prihod i prihodovne nejednakosti najjači prediktori zdravlja i mortaliteta, a dugoročno istraživanje provedeno na pola milijuna stanovnika svijeta pokazalo je visoku korelaciju kardiovaskularnih bolesti i prihoda te se ispostavilo da je opasnost od obolijevanja za 50 posto niža u višim prihodovnim razredima. Hrvatska tu nije iznimka, no ovdje se nitko ozbiljno ne bavi takvim analizama i istraživanjima. Daleko od očiju javnosti vidljive su i druge posljedice. Primjerice, stope izvršenih samoubojstava kod oba spola značajno rastu s dobi te se u dobi 65 i više godina bilježe najviše stope samoubojstava, no nitko ne proučava zbog čega se stariji sve više ubijaju. Dok je udjel te dobne skupine u ukupnom stanovništvu 18,6 posto, udio starijih od 65 godina među samoubojicama u 2015. je bio čak 40,1 posto, dok je prije pet godina bio 35,6 posto. Zbog siromaštva, gubitka stanova zbog ovrha i sve češćih prijevara ugovorima o uzdržavanju te posljedično narušenog zdravlja, stariji sve češće biraju smrt vješanjem”, upozorava predsjednica Sindikata umirovljenika Hrvatske.

Od svih zemalja nastalih na prostoru bivše Jugoslavije, Hrvatska ima najsiromašnije umirovljenike

„Šokantno je da, od svih zemalja nastalih na prostoru bivše Jugoslavije, Hrvatska ima najnižu relativnu mirovinu, dakle udio prosječne neto mirovine u prosječnoj neto plaći je 38,22 posto za 2015. godinu. Usporedbe radi taj je udio u BIH 44 posto, u Srbiji 47 posto, Crnoj Gori 57 posto, Sloveniji 58 posto i Makedoniji 60 posto. Dakle, od svih bivših republika, Lijepa naša ima najsiromašnije umirovljenike, a taj se sramotni trend nastavlja, jer se u ovoj godini očekuje povećanje mirovina temeljem usklađivanja s kljastom formulom za prosječno 10 kuna! Nakon Mesićevih medeka (5 kuna), sada ćemo dobiti jednog do dva biskupa Dobriće (njegov je lik na novčanici od 10 kn)”, ističe Petrović dodajući da se starije građane hrvatske percipira kao teret, balast, trošak.

Postoje konkretni načini da se zaustavi galopirajući trend siromašenja starijih

„Političari nas se sjete samo u predizbornim govorima kada žicaju, a kao utjeha bi nam sada trebalo biti to što su smanjili PDV na pogrebne usluge i kovčege. Nazdravlje!”, kaže Jasna Petrović.

„U Hrvatskoj nitko ne računa koliko ima starijih od 65 godina s primanjima nižim od 2.850 kuna, no službene statistike EU

Pohlepa i profit

Piše: Ana Kuzmanić

kažu kako njihov udjel ubrzano raste, te je sada svaka treća osoba te dobne skupine siromašna, što nas je dovelo na četvrto mjesto ljestvice siromaha EU. I Europska komisija u posljednje vrijeme upozorava hrvatsku Vladu na nedovoljnu adekvatnost mirovina", upozorava Petrović.

Krajem listopada prošle godine dvije najveće umirovljeničke udruge, koje zastupaju 300.000 umirovljenika, poslale su i konkretne zahtjeve premijeru Plenkoviću.

„Vodeći računa o najugroženijim kategorijama starijih osoba, zatraženo je uvođenje minimalne mirovine i to u visini 50 posto od minimalne (bruto) plaće u prethodnoj godini, što bi iznosilo 1.500 kuna. Za one koji nisu uspjeli ostvariti pravo na mirovinu zatražili smo i hitno uvođenje tzv. nacionalne mirovine („socijalne“) od 1.200 kuna. Naime, ako su točni podaci EU-SILC-a, samo 64 posto stanovnika Hrvatske starijih od 65 godina prima mirovinu, čime smo na samom dnu EU, te nas čak i Svjetska banka potiče na uvođenje ove naknade. Tražili smo i tražimo uvođenje novog modela obiteljske mirovine, sukladnog europskoj praksi, tako da se preživjelom partneru/ici na njegovu/njezinu mirovinu dodaje 30, 40 ili 50 posto mirovine preminulog partnera, ovisno o socijalnim kriterijima. Taj je model osobito bitan zbog rodne neravnopravnosti u mirovinama, jer većina udovica, koje dulje žive, po preminuću partnera ubrzo potone u siromaštvo“, kaže Petrović.

Naglašava kako nema zaustavljanja realnog pada mirovina bez hitnog poboljšanja modela njihovog usklađivanja i to tako da se postojeći varijabilni model ostvaruje u korist stopostotnog iznosa rasta povoljnijeg indeksa (plaća ili cijena), koji je sada priznat samo u iznosu od 70 posto.

Dosta smo se obraćali gluhim ministrima, pisat ćemo u Bruxelles

„Tražimo i da se omogući rad svim umirovljenicima koji to mogu i žele, jer je postojećim zakonom ograničen i diskriminirajući za prijevremene umirovljenike, a potrebno je uvesti i druge fleksibilne oblike rada i radnog odnosa s punim i skraćenim radnim vremenom, privremene i povremene, ali samo uz plaćanje poreza i prireza. No, kao da se obraćamo gluhima, jer sve smo to u prosincu iznijeli i ministru Tomislavu Čoriću, no nema nikakvih pomaka. Vlada ignorira 1,3 milijuna umirovljenika, Plenković nikako da pozove na potpisivanje sporazuma o nastavku rada Nacionalnog vijeća za umirovljenike i starije osobe, stoga ćemo uskoro krenuti s pismima u Bruxelles, jer Matica je članica AGE Platforme za Europu, a Sindikat umirovljenika FERPA/Europske federacije za umirovljenike i starije osobe. Kada zatopli, eto nas i na Markov trg“, poručuje predsjednica Sindikata.

I dok mirovine najvećeg broja umirovljenika stoje u mjestu, cijene, ističe sindikalistica, nezaustavljivo rastu.

„Cijene hrane i pića skočile su za jedan posto, zdravlja za 2,4 posto, prijevoza za 1,5 posto, a goriva za prijevozna sredstva za čak 3,9 posto. Cijene povrća na tržnicama su udvostručene, a zbog oštre zime potrošnja električne energije je porasla za 10 posto. Mnoge starije osobe u Hrvatskoj nemaju za ogrjev te dane provode u krevetu ili vozeći se u krug u tramvajima. Zar Hrvatska doista do te mjere ne voli svoje stare?“, pita Jasna Petrović.

U vladi kažu: Pričekajte!

Komentar na njene tvrdnje potražili smo u Ministarstvu financija koji su nas preusmjerili na Ministarstva rada i mirovinskog sustava odgovorili su nam pak sljedeće: „Da bismo konkretno mogli govoriti o iznosima, eventualnim smanjenjima i uvećanjima mirovina, moramo sačekati redovitu obradu mirovina za siječanj, isplata u veljači.“

Nakon što je Ministarstvo unutarnjih poslova na javno savjetovanje 22. prosinca 2016. godine uputio Nacrt prijedloga iskaza o procjeni učinaka propisa za Zakon o izmjenama i dopunama zakona o sigurnosti prometa na cestama, u koji se ponovno želi ugraditi diskriminirajuća odredba o obaveznom liječničkom pregledu za vozače starije od 65 godina prilikom produženja vozačke dozvole, Sindikat umirovljenika Hrvatske odmah je istoga mjeseca podnio je pritužbu pučkoj pravobraniteljici te se zajedničkim komentarima s Maticom umirovljenika, uključio u online javno savjetovanje.

DOPIS MINISTRU KUJUNDŽIĆU: Inicijativa o uvođenju obaveznog liječničkog pregleda stigla je upravo iz Ministarstva zdravstva, što je po prvi put javno potvrdilo i Ministarstvo unutarnjih poslova u komentarima na javno savjetovanje. Zbog toga je SUH 25. siječnja 2017. godine uputio dopis ministru zdravstva Milanu Kujundžiću u kojem ga poziva da povuče inicijativu za uvođenje obaveznog liječničkog pregleda za starije od 65 godina, te da pokaže kako je na strani socijalne osjetljivost, a ne profita. Kako je SUH više puta ustvrdio, riječ je o interesima lobija medicine rada čiji je primarni motiv zarada, a ne „suzbijanje povećane opasnosti na cestama“, jer umirovljenici to nisu.

„Javni sigurnosni aspekt“ ili profit?

Zahtjevi SUH-a podržani su od strane javnosti i medija što dokazuje poveći broj objava upravo posvećen toj problematici, preko stotinu komentara na Nacrt prijedloga, kao i interes pučke pravobraniteljice, ali MUP ne odustaje od svojih diskriminatorskih prijedloga. Naime, 31. siječnja 2017. godine objavljeno je izvješće o provedenom javnom savjetovanju gdje se kraj pojedinih komentara MUP uopće ne osvrće na napisano, već su u pitanju copy/paste komentari. Osim kada je u pitanju komentar Hrvatske liječničke komore, koja je uz neke lobije iz Ministarstva zdravstva predlagatelj uvođenja liječničkog pregleda za starije od 65. godina.

„Hrvatska liječnička komora se u pogledu predloženih mogućih opcija zalaže za one opcije koje predviđaju normativno rješenje u segmentu sposobnosti upravljanja vozilom. Imajući u vidu iznimnu važnost ove problematike smatramo potrebnim ponovno uvesti obvezne zdravstvene preglede prilikom produljenja vozačke dozvole nakon 65. godine života vozača, koji su ukinuti člankom 8. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti prometa na cestama („Narodne novine“ br. 64/15). Smatramo da bi se time ponovno uspostavio dodatni kontrolni mehanizam nadzora nad zdravstvenom sposobnošću za upravljanje motornim vozilom, od kojeg mehanizma se previše lako odustalo uz tadašnje obrazloženje kako se radilo o prekomjernom teretu za građane, potpuno pritom zanemarujući javni sigurnosni aspekt ovog važnog pita-

protiv umirovljenika

nja", stoji u njihovom komentaru na koji MUP odgovara: „Riječ je o kvalitetnom prijedlogu, kojega bi trebalo dodatno razmotriti i, ukoliko bude prihvaćen, osigurati tehničke i druge preduvjete za primjenu takvog sustava upozoravanja pacijenta-vozača”.

Copy/paste „notorne činjenice”

Sve osobe koje su istaknule problematiku uvođenja obaveznog liječničkog pregleda za starije od 65 godina, dobile su jednak odgovor, bez obzira na navedene činjenice. MUP je redom kopirao: „Što se tiče obaveze obavljanja liječničkog pregleda prilikom produženja valjanosti vozačke dozvole, nakon navršene 65. godine života, možemo istaknuti da je riječ o obavezi koju zagovaraju i Ministarstvo zdravstva i Hrvatska liječnička komora, koju pravdaju notornom činjenicom da s godinama (i tu je upravo 65. godina života uzeta kao granica) dolazi do promjena u zdravstvenom stanju i sposobnostima ljudskog organizma, što bi kod vozačke populacije trebalo redovito kontrolirati, barem prilikom produženja valjanosti vozačke dozvole. Također, sukladno našim statističkim podacima, vozači stariji od 65 godina uzrokuju preko 70 posto prometnih nesreća u kojima sudjeluju, tako da se itekako može govoriti o njihovoj povećanoj rizičnosti, bez obzira na, eventualni, manji broj prijedanih kilometara”. Iako MUP navodi kako vozači stariji od 65 godina uzrokuju preko 70% prometnih nesreća u kojima sudjeluju, nejasno je odakle takvi statistički podaci jer oni dostupni, iz 2015. godine, kao i 2014., govore suprotno. Naime, starije osobe uzrokuju samo 10 posto prometnih nesreća, a k tome niti u jednom slučaju nije utvrđeno da je starost, a ne neka bolest, uzrokom nesreće.

Što je dobrovoljno po MUP-u?

Na komentar SUH-a u kojem se upozorava kako u Zakonu o sigurnosti na cestama postoji odredba kojom je liječnik dužan upozoriti na promjenu zdravstvenog stanja vozača, bez obzira na njegovu dob, MUP uz copy/paste tekst dodaje i idući dio:

„Točno je da je Zakonom o sigurnosti prometa na cestama već propisano da ako se na liječničkom pregledu ili u tijeku liječenja utvrdi da vozač boluje od bolesti ili ima invalidnost radi koje nije više sposoban sigurno upravljati vozilom, liječnik koji je obavio pregled ili je liječio vozača te izabran liječnik dužan

je uz upozorenje bolesniku o tome obavijestiti policijsku upravu ili postaju u kojoj osoba ima prijavljeno prebivalište odnosno privremeno ili stalno boravište, koja će takvog vozača uputiti na izvanredni nadzorni zdravstveni pregled. Ovdje se radi o izvanrednom nadzornom liječničkom pregledu, koji nije ovisan o dobi vozača, već o njegovom zdravstvenom stanju. Liječnički pregled koji bi se obavljao prilikom produženja valjanosti vozačke dozvole bio bi redovni zdravstveni pregled, koji bi, u svojoj biti, zapravo bio dobrovoljan”.

U prijevodu, dobrovoljni pregled je u stvarnosti - obvezni pregled, jer postaje uvjet za produljenje vozačke dozvole, što pokazuje MUP-ov idući komentar na konstataciju građana u javnoj raspravi kako bi takav trošak bio prevelik za osiromašene starije osobe. „Podvrgavanje liječničkom pregledu prilikom produženja vozačke dozvole nakon navršene 65. godine života i posljedične materijalne troškove vezane za taj pregled ne smatramo diskriminativnim niti prevelikom teretom. Produženje vozačke dozvole nakon navršene 65. godine života nije nešto što je vozač dužan učiniti, ali ukoliko želi treba se podvrgnuti liječničkom pregledu i dokazati da je zdravstveno sposoban za upravljanje motornim vozilom. Smatramo da je najlogičnije i najpoštenije rješenje da trošak takvog pregleda snosi vozač koji želi produžiti valjanost vozačke dozvole. Ministarstvo unutarnjih poslova ne može na sebe preuzeti teret snošenja materijalnih troškova kojima su izloženi vozači, pa tako niti troškova njihovih liječničkih pregleda. Staviti taj trošak na teret Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje također ne smatramo primjerenim, jer se iz sustava zdravstvenog osiguranja pokrivaju, u prvom redu, troškovi liječenja osiguranika i ostali vezani troškovi”, stoji u objašnjenju.

Vidim te prvi put

Do dodatnih troškova ne bi ni došlo da se ne uvodi ovakva odredba, a automatski se i ne bi starije osobe dovelo u poziciju što će se ovim potezom i napraviti jer 500 kuna za bilo koju osobu, a pogotovo stariju osobu nije mali trošak.

I što je najluđe u svemu: kako ministarstva zdravstva i unutarnjih poslova mogu tvrditi da je za ocjenu zdravstvene sposobnosti starijeg vozača kompetentniji liječnik medicine rada koji ga vidi po prvi put (i za novce mu potpisuje potvrdu), nego li njegov liječnik opće prakse koji zna od čega boluje i koju terapiju prima?! Zašto onda u gotovo svim europskim zemljama upravo takvi liječnici izdaju (besplatne) potvrde kod produljenja vozačke, ali samo iza 70. godine starosti?

SUH još jednom poziva na razum i socijalnu osjetljivost predlagatelja zakona, ali osobe iz medicinske struke kojima ne bi primarni motiv trebao biti profit, što je ovdje slučaj. Umirovljenici i starije osobe su se već jednom izborile protiv uvođenja diskriminativnih odredbi koje ih guraju na margine društva pa će se izboriti i opet. Ako ne u Hrvatskoj koja ovakvim prijedlozima diskriminira starije, onda u Europi.

Baku u dom, a stan u najam

Piše: Ana Kuzmanić

Sve češće u raznoraznim medijima možemo pročitati tužnu priču o starijoj osobi koju su prevarile osobe s kojima je potpisala ugovor o dosmrtnom uzdržavanju, odnosno nisu ispunile ugovorne obaveze, već su osobu izbacili na ulicu ili u nekakav drugi smještaj, a njenu imovinu rasprodali. Iako se uzdržavatelji nisu pridržavali ugovora, starije osobe rijetko dobivaju sudske postupke, ako se uopće odluče za njih zbog troška, uzrujanja i predugog trajanja na hrvatskim sudovima. Praktički, država je institutom ugovora o dosmrtnom uzdržavanju potaknula razvoj industrije lešinarstva i zlouporabe starijih osoba. Name, hrvatski sustav socijalne skrbi za starije osobe manjkav je te sve više starijih osoba zbog nemogućnosti samostalnog života biva namamljeno od strane uzdržavatelja, dajući im svoju imovinu u zamjenu za njegu i brigu u posljednjim godinama njihovog života.

Kako do nekretnina na alternativni način?

Kako bismo provjerili koliko osoba i pod kojim uvjetima oglašava nudi uzdržavanje starijim osobama krenuli smo u pretraživanje internetskih oglasa. Ostali smo šokirani njihovim brojem. Možda je najtužnija na jednom od foruma, gdje je mlađi „poduzetnik“ pokrenuo temu Kako do nekretnina na alternativni način. Name, kako je napisao, zanima ga kako može doći nekretnine, a da ne mora na to trošiti svoju zaradu ili podizati kredit. Dobar dio drugih korisnika mu je predložilo sklapanje ugovora o dosmrtnom uzdržavanju sa starijom osobom, uz komentare

- „Legalno je, znam za dosta takvih slučajeva“, „Kaj, pa skrbiš za bakicu godinu, dvije dok ne umre i ostane ti stan“, „Legalno možeš i više takvih ugovora sklopiti, isplati se“...

Tržište starcima u oglasnicima

Na poznatim oglasnicima poput Njuškala, Plavog oglasnika, Index oglasa i drugi nerijetko se može naći oglas tipa „Skrbim za stariju osobu u zamjenu za nekretninu“, „Nudim skrb za stariju gospođu bez obitelji u zamjenu za nekretninu“, „Doživotno uzdržavanje za samca ili nepokretni par nudim u obiteljskoj kući na selu“. Nazvali smo nekoliko oglasa, a odlučili smo se i na objavu oglasa u kojem prividno tražimo osobu koja će skrbiti o 82-godišnjoj baki u zamjenu za nekretninu u Splitu. U ni dva dana javilo se preko 60 osoba koje bi bile zainteresirane za skrb o baki, većina njih je bila spremna na preseljenje, dok je i velik broj osoba nudio preseljenje bake u drugi dio Hrvatske. Naravno, interesiralo ih je je li baka bolesna, pokretna, kakva njega bi joj trebala te o kakvoj se nekretnini radi.

Na sve upite smo odgovorili kako bi baka rado ostala u svom stanu te kako bi se potpisao ugovor o doživotnom uzdržavanju u kojem bi se specificirali detalji skrbi, tj. kako bi baki trebalo pomoći oko kućanskih poslova, pomoć oko izlazaka, plaćanje troškova stanovanja i hrane i popravaka u kući u cijelosti, s tim da njezina mala mirovina njoj ostaje na raspolaganje, kao svojevrsni džeparac.

Biznis bez kontrole

Ljudi koji su nam se javljali na upite različitih su profila. Od profesionalnih njegovatelja pred mirovinu koji žele nastaviti s radom i koji su nam u sklopu upita poslali reference, osobne podatke i slično, do osoba koje jednostavno traže mjesto za život, a u dosta slučajeva riječ je o obiteljima gdje su roditelji nezaposleni i bez iskustva za skrb o starijoj osobi. Od 60 upita, povratni odgovor smo dobili od njih 40, s tim da je polovica odustala jer u pitanju nije potpisivanje ugovora o dosmrtnom uzdržavanju ili zato jer smo inzistirali da baka ostane u svom stanu do kraja života. Uvjeravali su nas kako je bolje da je u domu za starije, najčešće su navodili državne domove

kao najbolje rješenje, ali nam nisu htjeli odgovoriti što bi učinili sa stanom dok bi baka bila u domu. No, i tu vrijedi jednostavna shema: baku u dom, a stan u najam, pa s time plaćate dom i kroz koju godinicu, eto vam nove nekretnine. Ili desetak nekretnina!

Također, pojedinci su se raspitivali o veličini nekretnine, je li u pitanju stan ili kuća te u kojem dijelu grada se nalazi. Kada smo toj polovici zainteresiranih odgovorili kako prije ikakvog sklapanja ugovora želimo informacije je li imaju već potpisanih ugovora o uzdržavanju, bilo dosmrtnom ili doživotnom, komunikacija je s gotovo svima prestala, točnije samo su dvije gospođe bile zainteresirane za daljnje dogovore. Njima smo objasnili da je u pitanju svojevrsno istraživanje za Glas umirovljenike koje smo odlučili provesti zbog velikog broja prevara s kojima se starije osobe suočavaju.

Informirajte se!

Dok smo pretraživali oglase nerijetko smo nailazili i na one u kojima starije osobe nude svoje nekretnine u zamjenu za uzdržavanje. Kako se u samim oglasima navodilo, osobe su nudile svoje OPG-ove, polja ili vikendice zauzvrat. To legalizirano i nekontrolirano tržište lešinarstva naprosto cvjeta, a potrebe na strani starijih su sve veće, jer u Hrvatskoj nema dovoljno domskog smještaja ili organiziranih izvaninstitucionalnih oblika potpore starijima.

Ako se odlučite na bilo koju vrstu uzdržavanja, morate se informirati i posavjetovati s pravnikom, kako vaša priča ne bi u konačnici bila još jedna vijest iz crne kronike. Odluke o prepuštanju nekretnine, pa bilo to i članu obitelji, nisu one koje se donose olako i bez dugotrajnog promišljanja. Previše je ružnih priča da postanete dio njih. Sindikat umirovljenika Hrvatske upravo zbog velikog broja prevarenih osoba već godinama provodi kampanju informiranja o raspolaganju s imovinom te u sklopu Pravnog savjetovišta SUH-a nudi besplatnu pravnu pomoć. Ako imate pitanja, obratite nam se prije ikakve odluke i zapamtite - informirana odluka je ispravna odluka! I, ipak, nemojte nikako potpisati ugovor o dosmrtnom uzdržavanju, jer vaša imovina istog trenutka prelazi u vlasništvo uzdržavatelja.

Poštar više ne zvoni: Birokratske igre Hrvatske pošte i HZMO-a

Razboljeli ste i ne možete više do banke. Supruga vam ionako prima mirovinu preko pošte. Možete li ju i vi dobiti natrag preko pošte? E, ne možete...

„Poštovani, javljam se u ime svog djeda. Njemu je isplata mirovine išla na banku i sada zbog zdravlja više ne može ići do najbliže banke. Kada se htio vratiti na isplatu preko pošte, rekli su mu da to više nije moguće zbog novog zakona. Znete li može li se negdje žaliti i tražiti da mu se isplata vrati preko pošte jer u istoj kući živi i baka koja i dalje prima svoju mirovinu preko pošte?“, stoji u pismu čitateljice koja nam se obratila s upitom u ime djeda. Nažalost, takav upit nije rijedak, a sve zbog „inicijative“ bivšeg ministra rada i mirovinskog sustava Miranda Mršića koji je ukidanjem isplate mirovine putem pošte želio napraviti svojevrsnu „uštedu“. Uštedu je napravio, ali su deseci tisuća umirovljenika ostali izgubljeni u međuprostoru.

Naime, od 1.1.2014. godine promjenama Zakona o mirovinskom osiguranju uvedeno je da osobe umirovljene od tog datuma nemaju više pravo primati mirovinu poštanskom dostavom, te je u prosincu 2016. mirovinu putem pošte primilo samo 117.892 umirovljenika. Za umirovljene nakon siječnja 2014. omogućene su samo uplate mirovina posredstvom banaka, te uz određene iznimke i poštom (osobe s invaliditetom od 80%, osobe koje su kilometrima udaljene od poštanskog ureda i slično).

► Ubijanje dostojanstva

Međutim, zakonodavac nije predvidio da umirovljenik može isprva biti fizički sposoban odlaziti do banke, ali da se njegovo zdravstveno stanje može promijeniti, te da se onemoćalim umirovljenicima osobito u udaljenim područjima treba omogućiti jednostavni prijelaz na dostavu mirovine poštom, bez suviše birokracije. Nevjerojatno je da se SUH-u javljaju i bračni parovi gdje poštar donosi mirovinu samo jednom od njih, a drugome ne, jer je išao u mirovinu kasnije. Pa i kad zbog bolesti jedan od supružnika nema mogućnost odlaziti do udaljene

banke, odbija mu se dostava mirovine poštom, već se traži da opunomoći nekog od potomaka ili susjeda. Takvo rješenje je diskriminirajuće spram starijih osoba kojima se sugestijom da moraju opunomoćiti mladu osobu narušava dostojanstvo i osjećaj socijalne uključenosti, te unosi strah od moguće zlouporabe.

Iako su umirovljeničke udruge, među kojima je i Sindikat umirovljenika Hrvatske, bile protiv takvih izmjena Zakona o mirovinskom osiguranju 2014. godine i upozoravale kako će doći do ovakvih situacija u kojima osobe u jednom trenutku ne mogu otići po mirovinu u banku, Ministarstvo rada i mirovinskog sustava ignoriralo je primjedbe te mogućnost primanja mirovina putem pošte ostavilo samo za „stare umirovljenike“. Intervenciju za konkretni slučaj zatražili smo od Ureda pučke pravobraniteljice i upozorili kako će se slične situacije ponavljati dokle god se ponovno ne uvede mogućnost primanja mirovine putem pošte za sve umirovljenike, no odgovora za sada nema.

► Loptanje s penzićima

HZMO navodi na svojoj web stranici kako korisnici koji žele isplatu mirovine na adresu i sami prihvaćaju plaćati trošak dostave, mogu pozivom na info telefon 072 303 304 ili u najbližem uredu Hrvatske pošte provjeriti uvjete. Pa, eto, provjerili smo uvjete za vas pozivom na taj broj. Na žalost, ni nakon nekoliko minuta uvjeravanja da je to uputa iz HZMO-a i da molimo informaciju, tvrdili su kako oni takve provizije i usluge nemaju navedene i da to isključivo rješava mirovinsko. Pošta, dakle, pojma nema.

Na web stranici HZMO vidimo i napomenu kako „korisnici mirovinskih primanja ne mogu mijenjati način isplate mirovinskih primanja s banke na poštu tijekom korištenja prava, jer Zavod u skladu sa zakonskim propisima ne može udovoljiti takvom zahtjevu korisnika“. Nazivamo ispostavu mirovinskoga za Zagreb i doista, odgovor referenta je kratak: nema nikakve (kompjutorske) mogućnosti promijeniti način dostave mirovine iz onoga putem banke, na onaj putem pošte. Dakle, njihov je odgovor da to u mirovinskom sustavu „nije moguće“, pa je to onda isključivo domena Hrvatske pošte.

► SUH pokreće pitanje u Upravnom vijeću

Tko je tu zapravo odgovoran? S jedne strane imamo Hrvatsku poštu koja odgovornost prebacuje na HZMO i obrnuto, ali jedno je sigurno - obje strane tvrde da mogućnost prebacivanja isplate mirovine s banke ne postoji za umirovljene nakon 2014. godine, suprotno napisanom na njihovim web stranicama te apsolutno suprotno humanosti i pravičnosti.

S obzirom na to da su ovakvom birokratskom igrom zakinu ti brojni umirovljenici slabijeg zdravstvenog stanja, SUH će na prvoj sjednici Upravnog vijeća HZMO-a zatražiti raspravu o ovom pitanju i konačno utvrđivanje nadležnosti za ugovaranja ponovne isplate mirovina putem pošte, jer je nedopustivo da velik broj umirovljenika pati, opet, zbog disfunkcionalne birokracije.

Usklađivanje za sve mirovine - izjednačeno!

Na sjednici održanoj 9. prosinca 2016. Hrvatski sabor donio je Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o mirovinskom osiguranju radi izjednačavanja mirovina prema općem propisu i prema posebnim propisima pri usklađivanju mirovina prema svakoj budućoj aktualnoj vrijednosti mirovine. Ovim izmjenama ukida se institut razdvajanja mirovine prema kojem su se mirovine ostvarene prema posebnim propisima pod povoljnijim uvjetima razdvajale na dio mirovine ostvaren na temelju staža osiguranja, koji se financira iz doprinosa, i na dio mirovine pripadajuće prema posebnom propisu, koji se isplaćuje iz državnog proračuna.

Tako se izjednačava usklađivanje mirovina ostvarenih prema općem i posebnim propisima, tj. izjednačuje se aktualna vrijednost mirovine neovisno o tome je li mirovina, odnosno mirovinsko primanje ostvareno prema općem propisu ili prema posebnom propisu. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje donijet će, po službenoj dužnosti, najkasnije u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona, nova rješenja o jedinstvenoj svoti mirovine.

Praćenje visine sredstava potrebnih za isplatu mirovina i mirovinskih primanja ostvarenih prema posebnom propisu utvrdit će se posebnim pravilnikom koji će u roku od tri mjeseca donijeti ministar nadležan za mirovinski sustav te će se na taj način osigurati jasan uvid u visinu sredstava potrebnih za namirenje prava svake pojedine kategorije korisnika mirovine prema posebnom propisu.

SUH je u svojem programu poticao takvu odluku već dulje vrijeme, držeći da svi umirovljenici trebaju imati pravo na jednaki način usklađivanja mirovina.

Sve više banaka obavještava korisnike o ustegama iz mirovinskih primanja

Nakon trogodišnje borbe, SUH se 2015. godine izborio kod Upravnog vijeća HZMO-a za obavještavanje korisnika o ovrhama iz mirovinskih primanja, ali sve banke i dalje ne poštuju da u mjesečnu obavijest o mirovini uključe i detalje o ovrhama koje provode. Iako predstavnica SUH-a na svakoj sjednici Upravnog vijeća HZMO-a upozorava na tu činjenicu, sedam banaka i dalje ignorira zahtjeve HZMO-a. U pitanju su Privredna banka Zagreb d.d., Zagrebačka banka d.d., Raiffeisenbanka d.d., Sberbanka d.d., Societe Generale - Splitska banka d.d., Partner banka d.d. i Primorska banka d.d. koje time krše ustavno pravo na informiranje korisnika mirovina.

Kako navode iz HZMO-a, očekuje se da će navedene banke započeti obavještavati korisnike u najkraćem mogućem roku.

Svota prosječne mjesečne isplaćene neto plaće po zaposlenome u pravnim osobama RH za razdoblje siječanj - kolovoz 2015. iznosila je 5.693,00 kune te se primjenjuje od siječnja 2016. pri izračunu dijela mirovinskog primanja izuzetih od ovrhe. Od 1. siječnja 2017. za izračun dijela mirovinskih primanja izuzetih od ovrhe koristit će se svota prosječne mjesečne isplaćene neto plaće po zaposlenome u pravnim osobama RH u iznosu od 5.664,00 kn.

Švedska predstavila plan za mirovinsku rodnu ravnopravnost

Švedska vlada najavila je da je Odbor za švedske mirovine donio plan kojim se želi postići rodna ravnopravnost u mirovinama i smanjiti jaz u plaćama. Prema podacima vlade, žene kroz mirovine u Švedskoj zarađuju otprilike 30 posto manje od muškaraca.

Odbor za mirovine, koji se sastoji od predstavnika šest različitih stranaka u parlamentu, složio se

oko potreba za rješavanjem tog problema. Plan se sastoji od osam dijelova i nastoji, između ostalog, prikazati „osnovno pokriće” u švedskom mirovinskom sustavu (koji se sastoji od „zajamčene mirovine” i dodatka za stambeno za one s niskim primanjima iznad 65 godina), kao i razmotriti kako bi prijenos premium mirovine između supružnika mogao biti jednostavniji.

„Svih šest stranaka koje stoje iza sporazuma o mirovinskom planu su odlučni u tome da zajedno imamo više ravnopravnih mirovina. To je dugoročan trud, a akcijski plan je važan korak na putu”, izjavila je švedska ministrica za socijalnu sigurnost Annika Strandhäll. „Znamo da mnogi umirovljenici/e žive u teškim uvjetima i 80 posto onih koji koriste zajamčenu mirovinu su žene,” dodala je.

U Švedskoj je u proteklih nekoliko godina pokrenut niz inicijativa za rodnu ravnopravnost, a Vlada je u prosincu prošle godine predstavila i novo nadležno tijelo za rodnu ravnopravnost koje će biti posvećeno stvaranju ravnopravnog društva.

SUH-ovi predstavnici u Nacionalnom vijeću za vrijeme Kukuriku Vlade pamte kad se tadašnji zamjenik ministra čudom čudio zašto se postavlja pitanje siromaštva žena, kad je siromaštvo bez spola?! Ili nije...

INOZEMNE MIROVINE: Pravedniji obračun?

Siječnjaška porezna reforma ispravila je nepravedno oporezivanje inozemnih mirovina koje su se od 2012. godine oporezivale kao da je riječ o drugom dohotku, pa stoga novi način oporezivanja predstavlja pozitivan korak naprijed. Naime, umirovljenici koji primaju i inozemnu mirovinu sada će plaćati porez na iznos mirovine iznad 3.800 kuna, a ne kao što je dosad bilo da plaćaju porez na puni iznos mirovine.

Na primjer, u slučaju da umirovljenik prima dvije tisuće kuna mirovine iz Hrvatske i dvije tisuće kuna mirovine iz Slovenije, dosad je plaćao 240 kuna poreza mjesečno na inozemnu mirovinu. Sadašnjim izmjenama, „domaća” i inozemna mirovina se zbrajaju i porez se plaća na onaj iznos koji premašuje 3.800 kuna. Točnije, u ovom slučaju razlika iznosi 200 kuna čime mjesečna porezna obveza iznosi 24 kune umjesto 240 kuna.

Stope oporezivanja od 24 i 36 posto

Podsjetimo, Hrvatska je 2012. godine počela oporezivati inozemne mirovine i to na isti način kao i sve druge dohotke po stopama od 12, 25 i 40 posto. Sadašnja stopa oporezivanja iznosi 24 posto za iznose iznad 3.800 kn, dok će se pod udarom veće stope od 36 posto naći samo umirovljenici čije su mirovine veće od 17.500 kn te će se stopa obračunavati na razliku iznad 17.500 kn. Važno je napomenuti kako su porezne stope za umirovljenike umanjene za 50 posto, odnosno iznose 12 i 18 posto. Prema procjenama Ministarstva financija iz prosinca 2016. godine, porezne obaveze svih umirovljenika, domaćih i inozemnih, bit će smanjene za 125 milijuna kuna, ali većinu tog smanjenja osjetit će ljudi koji primaju inozemnu mirovinu.

Važno je napomenuti kako Hrvatska ima potpisane ugovore o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja sa 60 država te nema pravo oporezivati javne mirovine iz 15 država, među kojima su, zbog tradicije rada u njima, najzanimljivije Njemačka, Švedska, Nizo-

Novim Zakonom o porezu na dohodak i Pravilnikom o porezu na dohoda uveden je pravedniji način oporezivanja inozemnih mirovina. Je li to dovoljno?

zemska i Kanada. Mirovine koje stižu iz privatnih mirovinskih društava oporezuju se. Porez će, međutim, morati platiti svi koji su živjeli i radili u 37 zemalja, među kojima su Austrija, Italija, Švicarska, Francuska... jer Hrvatska ima pravo i prednost naplate poreza na mirovine koje dolaze iz tih država. Obveza plaćanja poreza odnosi se i na umirovljenike koji primaju mirovine iz Slovenije, Srbije, Crne Gore te Bosne i Hercegovine.

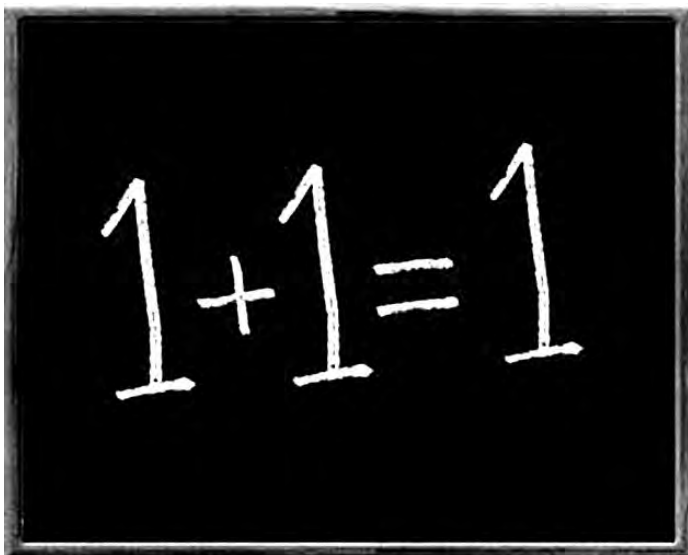
Javite se poreznoj upravi!

Poreznici tvrde da ni od koga neće tražiti da dva puta plate porez po istoj osnovi, no tvrde da su svima koji su dobili pozive dali rok u kojemu moraju urediti svoj porezni status. Za neke će to biti samo prijava u registar, no za mnoge i konkretnija financijska obveza. Mnoge udruge iz dijaspore negodovala su zbog proširenja plaćanja poreza i na umirovljenike, no vlast se branila kako se time izjednačava pozicija svih koji žive u zemlji. Ne naplati li Hrvatska taj porez, to će učiniti države isplatiateljice. Hrvatska jedino sa SAD-om nema ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, pa se mirovine ostvarene u SAD-u mogu oporezivati dva puta.

Porezna uprava objavila je 20. siječnja 2017. godine na internetskim stranicama detaljne upute o novom načinu oporezivanja inozemnih mirovina te pozivaju umirovljenike kojima se mirovina promijenila $\pm 20\%$ i/ili primaju od isplatiatelja inozemnih mirovina godišnje prigodne nagrade (božićnice, regrese i slično) da isto prijave nadležnoj Poreznoj upravi do 31. siječnja 2017. godine.

Stoga, se pozivaju inozemni umirovljenici - porezni obveznici koji osobni odbitak koriste kod izračuna predujma poreza na dohodak po osnovi inozemne mirovine (a istovremeno im HZMO obračunava porez na dohodak na cjelokupan iznos tuzemne mirovine) da se do 31. siječnja 2017. jave u svoje nadležne ispostave Porezne uprave te da vrate poreznu karticu (Obrazac PK) ako im je izdana iz razloga što će u tom slučaju prema mirovinama koje će isplaćivati HZMO (od veljače 2017. godine) isti iskoristiti osobni odbitak do visine ostvarene tuzemne mirovine, a istovremeno će Porezna uprava utvrditi predujam poreza na dohodak uzimajući u obzir možebitno neiskorišteni osobni odbitak i razliku porezne osnovice.

Hrvatska, sukladno odredbama ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, ima pravo oporezivanja mirovina građana koji se isplaćuju iz: Albanije, Armenije, Azerbajdžana, Austrije, Bjelorusije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Crne Gore, Češke, Čilea, Estonije, Francuske, Grčke, Gruzije, Indonezije, Irana, Irske, Islanda, Italije (iznimno, plaćanja uslijed prekida radnog odnosa, periodične naknade ili slične gotovinske isplate oporezuje Republika Italija), Izraela, Jordana, Katara, Republike Koreje, Kuvajta, Latvije, Litve, Mađarske, Malezije, Malte, Moldove, Norveške, Rusije, Sirije, Slovačke, Slovenije, Srbije, Španjolske, Švicarske, Turske, Velike Britanije i Ukrajine.

Hrvatska među najgorima - stariji siromašniji od mladih

Prema indeksu socijalne pravde za 2016. godinu, koji je izračunala njemačka neprofitna organizacija Bertelsmann Stiftung, Hrvatska je s indeksom od 5.07 na 19. mjestu u EU, dok je prosjek 5.75. Posebno problematičnim se pokazuju područja socijalne kohezije i borbe protiv diskriminacije, kao i pristup tržištu rada. U tim područjima je Hrvatska treća najgora država EU. Tržište rada obilježava prekarni rad, veliki postotak nezaposlenosti mladih, ali i mali udio starijih radnika i to svega 39 posto.

Najgori smo po siromaštvu starijih osoba - čak na 23. mjestu s 31,9 posto, dok su hrvatska djeca na puno boljem 15. mjestu s 28,2 posto, što je još uvijek daleko više od europskog prosjeka. Gdje smo „najtanji“? Dok relativno dobro kotiramo, na 3. odnosno 6. mjestu, po obrazovnim politikama, najslabiji smo u prevenciji siromaštva starijih od 65 godina. No, dok Europa bilježi porast siromaštva djece, a pad siromaštva starijih, u Hrvatskoj je to posve obrnuto. U samo četiri zemlje su stariji ljudi vrlo visoko zastupljeni u kategoriji „ozbiljnog siromaštva“.

@ v i j e s t i

VRHOVNI UPRAVNI SUD PRESUDIO:

Supružnici njegovatelji

Bračni ili izvanbračni drugovi osoba s teškim invaliditetom, o kojima se brinu 24 sata na dan, te braća ili druge osobe koje s osobama s invaliditetom žive u istom kućanstvu moći će ostvariti status njegovatelja, koji je dosad u sustavu socijalne skrbi bio rezerviran isključivo za roditelje djece s najtežim teškoćama. Supružnik njegovatelj imat će, poput roditelja njegovatelja, status zaposlene osobe, primat će naknadu od 2500 kuna mjesečno te će imati podmirene doprinose. Nakon prekida statusa imat će prava na burzi rada kao nezaposlena osoba.

„Smatram da se na ovaj način ispravlja nepravda koja je u samom početku nastala prema ovoj skupini osoba. Osim toga, to je izravna mjera sprečavanja smještavanja osoba u ustanove i omogućavanje osobama s invaliditetom da žive u svojim sredinama sa svojim obiteljima“, rekla je ministrica obitelji, demografije, mladih i socijalne politike Nada Murganić te je rekla kako odluka na snagu stupa odmah.

Odluka je, dodaje ministrica, potaknuta i odlukama upravnih sudova, koji su u dva slučaja dala za pravo suprugama koje su se brinule o supruzima s teškim invaliditetom, a sustav socijalne skrbi im je odbijao dati status njegovatelja. Naime, Zakon o socijalnoj skrbi poznaje isključivo instituciju roditelja njegovatelja. Takav status mogao je zatražiti jedan od roditelja djeteta s najtežim poteškoćama ili njegov (izvan)bračni drug, ali ako u obitelji živi odrasla osoba s istim poteškoćama koje nisu nastale u dječjoj dobi, članovi obitelji nisu mogli ostvariti status njegovatelja.

Stoga je jedna supruga iz Metkovića,

koja se već godinama brine o suprugu s teškim invaliditetom, podnijela tužbu Upravnom sudu u Splitu, koji je odlučio da joj se status treba dodijeliti jer je „životno sasvim nelogično i protivno svrsi zakonskih odredbi da se status njegovatelja može priznati roditelju osobe s invaliditetom, te bračnom ili izvanbračnom drugu roditelja osobe s invaliditetom, ali da se taj status ne može priznati samom bračnom drugu osobe s invaliditetom koji s njom živi u obiteljskoj zajednici i svakodnevno brine o njoj“. Vrhovni upravni sud potvrdio je takvu odluku.

Dalmatinci ne vole biti udomitelji?!

„Iako je smještaj u udomiteljsku obitelj prepoznat kao prirodni i humaniji oblik skrbi u odnosu na smještaj u ustanovu, pošto se temelji na načelima obiteljskog okruženja, održivosti socijalnih veza i uključenosti samog korisnika, slab odaziv udomitelja svjedoči da je model nedovoljno promoviran te da je turizam i dalje glavni izvor prihoda za stanovništvo južnog dijela Hrvatske“, moglo se zaključiti na drugom okruglom stolu održanom u Šibeniku 24. siječnja 2017. u sklopu projekta „Zaštita starijih osoba razmjenom iskustva i znanja stručnih osoba te putem edukativnih, savjetodavnih i promotivnih aktivnosti“.

Model skrbi predstavila je Rosanda Pender, voditeljica Odjela za odrasle osobe CZSS Šibenik. Istakla je kako u Šibensko-kninskoj županiji postoje tek dvije udomiteljske obitelji. Marina Jurat i Vera Hranić okupljenima su predstavile svoju motivaciju i iskustvo u obavljanju ovog vrlo složenog, ali za njih dvije jako ispunjavajućeg posla. Kao prednost navode što su obje medicinske struke pa im je daleko

lakše brinuti o starijim i nemoćnim osobama iako, kada je riječ o prihodima od ovakve vrste posla, nažalost trenutni uvjeti jedva pokrivaju osnovne troškove skrbi.

Hranić predlaže i povećanje maksimalnog dozvoljenog broja korisnika s 4 na 6 korisnika, čime bi se povećali prihodi. Stroge uvjete ionako moraju zadovoljiti, bilo da je riječ o 4 ili 6 korisnika. „Potpora društva je gotovo nikakva. Nekad sam slobodno vrijeme poklanjala sebi, a sada mi je zadovoljstvo to vrijeme davati svojim korisnicima. Fizički možete pružiti što korisniku treba, ali najbitnije je da ih psihički i duhovno nahranite. Vidim da su sretni i to mi je veliko zadovoljstvo kao medicinskom radniku, ali i kao udomitelju“, kazala je Jurat.

Tijekom rasprave naglašeno je kako potpora jedinica lokalne samouprave izostaje, što uvelike otežava pomoć starijim osobama u vidu pružanja izvaninstitucionalne pomoći koja bi spriječila potrebu za njihovim smještajem u domove ili obitelji. Najkritičnija je situacija u ruralnim područjima, a razlozi za to nalaze se u raseljenosti stanovništva, lošoj prometnoj povezanosti itd. Kao mogućnost za organiziranje izvaninstitucionalnog oblika pomoći ističu se mjere Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (javni radovi), no i dalje ostaje upitno tko će biti organizator pomoći u kući ako ne postoje udruge ili podrška javnog sektora.

ZAPAMTITE: Doplatak za pomoć i njegu

Doplatak za pomoć i njegu priznaje se osobi koja ne može sama udovoljiti osnovnim životnim potrebama uslijed čega joj je prijeko potrebna pomoć i njega druge osobe u organiziranju prehrane, pripremi i uzimanju obroka, nabavi namirnica, čišćenju i pospremanju stana, oblačenju i svlačenju, održavanju osobne higijene, kao i obavljanju drugih osnovnih životnih potreba.

Odobrava se u punom ili smanjenom iznosu, odnosno u iznosu od 500 ili 350 kuna, ovisno postoji li prijeka potreba pomoći i njega druge osobe u punom ili smanjenom opsegu. Neovisno o opsegu potrebe u punom iznosu, priznaje se: osobi s težim invaliditetom, osobi s težim trajnim promjenama u zdravstvenom stanju ili slijepoj, gluhoj i gluhoslijepoj osobi koja nije osposobljena za samostalan život i rad, a u smanjenom iznosu, priznaje se: slijepoj, gluhoj i gluhoslijepoj osobi koja je osposobljena za samostalan život i rad ili osobi potpuno lišenoj poslovne sposobnosti. Pravo na doplatak za pomoć i njegu priznaje centar za socijalnu skrb s danom podnošenja zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnost.

1 Pravo na doplatak za pomoć i njegu se ne priznaje:

- osobi koja ima sklopljen ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju
- osobi koja ima u vlasništvu drugi stan ili kuću, osim stana ili kuće koju koristi za stanovanje, a koji može otuđiti ili iznajmiti i time osigurati sredstva za pomoć i njegu
- osobi koja ima u vlasništvu poslovni prostor koji ne koristi za obavljanje registrirane djelatnosti
- ako prosječni mjesečni prihod samca prelazi iznos od 1250 kuna (250 posto osnovice), odnosno ako prosječni mjesečni prihod članova kućanstva prelazi iznos od 1000 kuna (200 posto osnovice) u prethodna tri mjeseca prije mjeseca u kojem je podnesen zahtjev, odnosno pokrenut postupak po službenoj dužnosti
- osobi koja doplatak za pomoć i njegu može ostvariti po posebnom propisu
- osobi kojoj je priznato pravo na osobnu invalidninu po Zakonu o socijalnoj skrbi ili na temelju drugih propisa
- osobi kojoj je osiguran smještaj u ustanovi socijalne skrbi i kod drugih pružatelja socijalnih usluga, u zdravstvenoj ili u drugoj ustanovi, odnosno organizirano stanovanje sukladno odredbama ovoga Zakona ili drugim propisima.

2 Pravo na doplatak za pomoć i njegu u punom iznosu, neovisno o vlasništvu stana, kuće, poslovnog prostora i visini prosječnog mjesečnog prihoda ima:

- osoba s težim invaliditetom, osoba s težim trajnim promjenama u zdravstvenom stanju, slijepa, gluha i gluhoslijepa osoba koja nije osposobljena za samostalan život i rad.

3 Pravo na doplatak za pomoć i njegu u smanjenom iznosu, neovisno o vlasništvu stana, kuće, poslovnog prostora i visini prosječnog mjesečnog prihoda ima:

- slijepa, gluha i gluhoslijepa osoba koja je osposobljena za samostalan život i rad
- osoba potpuno lišena poslovne sposobnosti.

Da bi osoba ostvarila pravo na doplatak mora podnijeti zahtjev nadležnom centru za socijalnu skrb, a pravo se ostvaruje temeljem njihovog rješenja te se priznaje s danom podnošenja zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti.

KAKO DO PRAVA - PITAJTE NAS!

Kako se bira skrbnik?

Pitanje: Poštovani, kako se bira skrbnik osobi kojoj je oduzeta poslovna sposobnost i kako skrbnik upravlja štitećim imovinom? (S.L., Rijeka)

Odgovor: Centar za socijalnu skrb je dužan u roku od trideset dana od pravomoćnosti rješenja suda kojim se osoba lišava poslovne sposobnosti, donijeti rješenje o stavljanju te osobe pod skrbništvo i imenovati joj skrbnika. Skrbnikom se imenuje osoba koja ima osobine i sposobnosti za obavljanje skrbništva i koja pristane biti skrbnikom te ako je to za dobrobit štitećika. Centar može štitećiku imenovati i više skrbnika, a može imenovati i zamjenika skrbniku. Odluka o tome tko će biti skrbnik osobi koja je lišena poslovne sposobnosti ovisi o tome postoji li anticipirana naredba koju je sačinila ta osoba prije nego što je bila lišena poslovne sposobnosti. Ako takva naredba ne postoji centar će imenovati skrbnikom nekog od članova obitelji štitećika (ako ispunjavaju uvjete za skrbnika i pristanu obavljati istu dužnost), a ako to nije moguće onda centar za socijalnu skrb neposredno obavlja dužnost skrbnika odnosno djelatnik centra u ime centra. (odluka o tome tko će biti skrbnik donosi se tako da se procjenjuje što je u najboljem interesu štitećika, a štitećik pri tome mora biti upoznat i mora mu se omogućiti da izrazi svoje želje i mišljenje)

Skrbnik ne može biti osoba koja je lišena prava na roditeljsku skrb, koja je lišena poslovne sposobnosti, čiji su interesi u suprotnosti s interesima štitećika, od koje se s obzirom na njezino ponašanje i osobine te odnose sa štitećikom ne može očekivati da će pravilno obavljati dužnost skrbnika, s kojom je štitećik sklopio ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju odnosno s čijim je bračnim/izvanbračnim drugom štitećikom sklopio ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju. Izdaci za životne potrebe štitećika koji je lišen poslovne sposobnosti u pogledu raspolaganja i upravljanja imovinom namiruju se redom iz štitećikovih prihoda, sredstava dobivenih od osoba koje su ga po zakonu dužne uzdržavati štitećika, sredstava socijalne skrbi (sukladno odredbama posebnog zakona), štitećikove imovine i drugih izvora.

Za poduzimanje važnijih mjera o osobi, osobnim stanjima, zdravlju štitećika ili imovini štitećika, ovisno u kojem dijelu je štitećik lišen poslovne sposobnosti, skrbniku je potrebno prethodno odobrenje centra za socijalnu skrb. Važnijom mjerom o imovini štitećika smatraju se mjere i poslovi koji prelaze redovito poslovanje imovinom i pravima štitećika, a osobito otuđenje ili opterećenje štitećikovih nekretnina, otuđenje pokretnina veće vrijednosti i raspolaganje štitećikovim imovinskim pravima. - ovaj put je odgovorila Jasna Bertol, službenica za informiranje iz Centra za socijalnu skrb Grada Zagreba

! Pozivamo čitatelje da nam pišu ako imaju pitanja vezano za socijalna prava i usluge, kako ih ostvariti ili kome se obratiti te ćemo im odgovoriti uz pomoć naših stručnjaka iz savjetovaništva.

Kako do dostojanstva - vodič za socijalna prava za starije osobe financiran je od strane Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, a za sadržaj je odgovoran isključivo Sindikat umirovljenika Hrvatske.

Vodič obveznog zdravstvenog osiguranja

PRILOG GLASILU SINDIKATA UMIROVLJENIKA HRVATSKE U VELJAČI 2017.

Iz sadržaja:

- Konstituirajuća sjednica Upravnog vijeća HZZO-a
- Novi lijekovi na listama lijekova HZZO-a
- Jednostavnija prijava ozljede na radu
- Specifična zdravstvena zaštita radnika
- Svjetski dan borbe protiv raka

NOVOSTI U OBVEZNOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU

UPRAVNO VIJEĆE HZZO-a

Održana konstituirajuća sjednica Upravnog vijeća HZZO-a

Na konstituirajućoj sjednici Upravnog vijeća HZZO-a 23. siječnja 2017. godine za predsjednika Upravnog vijeća HZZO-a izabran je prof. dr. sc. Drago Prgomet, a zamjenik predsjednika Upravnog vijeća HZZO-a ostaje Josip Budimir, dipl. oec.

Ostali članovi Upravnog vijeća su prim. dr. Stjepan Bačić, dr. sc. Diana Delić - Brkljačić, Edita Burčul, dipl. oec., Tomislav Dulibić, dipl. iur., Milka Kosanović, dipl. iur., Ljiljana Oštrić Anić, dr. med. i Damir Bojčić, dipl. iur.

prof. dr. sc. Drago Prgomet
mr. sc. Fedor Dorčić, dr. med. spec.

Održana 1. Sjednica Upravnog vijeća HZZO-a

Prva redovna sjednica novog saziva Upravnog vijeća HZZO-a održana je 2. veljače 2017. godine te u nastavku donosimo najvažnije odluke s te sjednice.

Novi lijekovi na listama lijekova HZZO-a

Na osnovnu listu lijekova HZZO-a stavljeno je 16 novih lijekova: za liječenje Gauthierove bolesti (eliglustat), karcinoma dojke (trastuzumab emtazin), kronične limfocitne leukemije (ibrutinib, idelalisib, obinutuzumab), BRAF+ melanoma (trametinib, kobimetinib), melanoma imunoterapijom (pembrolizumab), splenomegalije (ruksolitinib), idiopatske plućne fibroze (nintedanib, pirfenidon), karcinoma prostate (radij 223 diklorid), mučnine i povraćanja (netupitant+palonosetron), kroničnog C hepatitisa (elbasvir+grazoprevir), HIV infekcije (elvitegravir+kobicistat+emtricitabin+tenofovir) te antidot za dabigatran (idarucizumab).

Na dopunsku listu lijekova HZZO-a stavljena su 4 nova lijeka: za liječenje psorijaze (kalcipotriol + betametazon), aktiničkih keratoza (ingenol mebutat), vaginalne infekcije (neomicin + polimiksin B + nistatin) i glaukoma (brinzolamid + brimonidin tartarat).

Uz to, proširene su indikacije za lijekove koji se već nalaze u listama lijekova: na osnovnoj listi lijekova za liječenje karcinoma jajnika i karcinoma vrata maternice (bevacizumab), karcinoma štitnjače (sorafenib), dijabetičkog makularnog edema (ranibizumab) i psorijatičnog artritisa (ustekinumab), a na dopunskoj listi lijekova

va za liječenje duboke venske tromboze i plućne embolije (rivaroksaban, dabigatran).

Na listu magistralnih lijekova stavljen je lijek za liječenje svraba (permetrin).

Uz njih su dodatno stavljena na liste lijekova nova pakiranja lijekova (44 na osnovnu i 19 na dopunsku listu), koji su generičke paralele i novi oblici postojećih lijekova u važećim listama.

Navedenim izmjenama i dopunama lista lijekova HZZO-a proširuje se mogućnost liječenja osiguranih osoba HZZO-a novim lijekovima i prema novim indikacijama.

Posebno ističemo da se radi o velikom broju lijekova najnovije generacije, koja teško oboljelim pacijentima od različitih teških kao i zloćudnih bolesti, omogućavaju uspješnije liječenje, bolju zdravstvenu zaštitu, i ne manje važno, značajno produženje i povećanje kvalitete života.

Iako se na liste lijekova HZZO-a neprestano uvrštavaju novi lijekovi i proširuju indikacije za lijekove koji se već nalaze na listama lijekova HZZO-a, ovoga je puta na liste u jednom navratu uvršten nešto veći broj novih lijekova.

Uvrštavanje novih lijekova na liste lijekova pokazuje da je cilj HZZO-a, kao i cjelokupnog zdravstvenog sustava, na prvo mjesto staviti brigu za bolesne osobe, posebno za teško oboljele te da zdravstveni sustav ostaje solidaran, jednako dostupan svima, nastojeći teško oboljelima omogućiti najučinkovitije i najbolje moguće liječenje.

Jednostavnija prijava ozljede na radu

Postupak prijave ozljede na radu i profesionalne bolesti radnika koji rade na izdvojenim mjestima rada od sada je preciznije uređen novim izmjenama Pravilnika o pravima uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti.

Izmjena je vezana za implementaciju Okvirnog sporazuma o radu na daljinu, sklopljenog između socijalnih partnera na europskoj razini te sveobuhvatno uređuje razmjenu podataka o prijavljenim ozljedama na radu i profesionalnim bolestima s ostalim dionicima u sustavu zaštite zdravlja i sigurnosti na radu.

Osim toga, izmijenjene su i tiskanice prijave o ozljedi na radu i profesionalnoj bolesti, radi usklađivanja s odredbama Zakona o općem upravnom postupku, kako bi se pravno bolje uredila zaštita prava osiguranih osoba u sustavu obveznog zdravstvenog osiguranja za slučaj ozljede na radu, odnosno, profesionalne bolesti. Time se pridonijelo ostvarenju načela zakonitosti i zaštiti prava stranaka koje sudjeluju u postupku utvrđivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti.

Specifična zdravstvena zaštita radnika

Izmjenama Odluke o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju specifične zdravstvene zaštite radnika uvode se novi postupci prevencije psihosocijalnih rizika, s ciljem smanjenja ozljede na radu i promicanja zaštite zdravlja i sigurnosti na radu.

Svjetski dan borbe protiv raka

Povodom Svjetskog dana borbe protiv raka, koji se obilježava 4. veljače, na konferenciji za medije u organizaciji Udruge za pomoć oboljelima od raka pluća Jedra i uz podršku Hrvatskog torakalnog društva, govorilo se o izazovima u borbi protiv ove zloćudne bolesti. U tome je i dalje ključna prevencija kao i rana dijagnostika, ali ništa manje nije važan i protokol postupanja pri sumnji ili postavljenoj dijagnozi raka pluća.

Preventivni programi borbe protiv raka pluća, iako dobro zamišljeni, još uvijek ne daju zadovoljavajuće rezultate. Pušenje je jedan od ključnih rizičnih faktora za obolijevanje od raka pluća, ali i osta-

Uvrštavanje novih lijekova na liste lijekova pokazuje da je cilj HZZO-a, kao i cjelokupnog zdravstvenog sustava, na prvo mjesto staviti brigu za bolesne osobe, posebno za teško oboljele

Prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo za 2015. (TQS) u Hrvatskoj puši 31.1% posto odraslih, uz nezadovoljavajući trend rasta broja pušača, dok se u europskim zemljama bilježi trend smanjenja broja pušača

lih vrsta karcinoma. Prema aktualnim podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo za 2015. (TQS) u Hrvatskoj puši 31.1% posto odraslih, uz nezadovoljavajući trend rasta broja pušača. Istodobno, u europskim zemljama bilježi se trend smanjenja broja pušača, od Hrvatske je lošija jedino Bugarska. Rezolucija o borbi protiv raka, koju je na inicijativu Udruge Jedra 2009. godine donio Hrvatski sabor, obvezala je donositelje javnozdravstvenih odluka na donošenje Nacionalnog programa za borbu protiv zloćudnih bolesti. „S obzirom na aktualno sta-

nje smatramo da svi zajedno trebamo uložiti dodatni napor u kreiranju Nacionalnog programa u borbi protiv raka. Udruga Jedra, zajedno sa svim drugim dionicima, želi biti aktivni sudionik u kreiranju tog programa, baš kao što je to bila i prilikom donošenja Rezolucije“, rekla je predsjednica Udruge Jedra Sandra Karabatić, magistra sestrinstva.

Rak pluća jedna je od najčešćih zloćudnih bolesti i ujedno vodeći uzrok smrti među svim karcinomima u žena i muškaraca. U Hrvatskoj je to najčešći oblik raka u muškaraca i drugi po učestalosti rak u žena, odmah nakon raka dojke. S obzirom na to da se rak pluća otkriva kasno, kada je bolest već uznapredovala, ishodi liječenja za sada su skromni, petogodišnje je preživljenje samo 6%, a o pravim rezultatima liječenja tzv. ciljanim lijekovima još je prerano govoriti. Ipak, najnovije metode daju nadu da će i rak pluća zahvaljujući novim dijagnostičkim i terapijskim mogućnostima postati kronična bolest.

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje - Direkcija
Margaretska 3, 10000 ZAGREB
www.hzzo.hr

Za nakladnika: v. d. ravnatelja mr. sc. Fedor Dorčić, dr. med. spec.
Urednice priloga: Jasenka Pap, dipl. iur., Nevenka Mirković, dipl.iur.

BESPLATNI TELEFONSKI BROJEVI
za informacije obveznog zdravstvenog osiguranja: 0800 7979
za informacije dopunskog zdravstvenog osiguranja: 0800 7989

hzm HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

info.HZMO

PRILOG GLASILU SINDIKATA UMIROVLJENIKA HRVATSKE

Zagreb, veljača 2017., godina X., br. 2

Obavijesti o isplaćenim mirovinskim primanjima u 2016.

HZMO će korisnicima mirovina koji su obveznici poreza putem **Obavijesti o mirovinskim primanjima za siječanj 2017.**, koju će primiti u veljači 2017., staviti na raspolaganje podatke o:

- **isplaćenim mirovinskim primanjima** korisniku i nasljedniku nakon smrti drugog korisnika mirovine, koja su dospjevala na isplatu u 2016.
- **svoti obračunatoga dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje** iz mirovine i
- **svoti plaćenog poreza na mirovinu i prireza** korisniku i nasljedniku nakon smrti drugog korisnika mirovine.

Zavod će dostaviti Obavijest korisnicima kojima se mirovina isplaćuje preko pošte, a poslovne banke će staviti na raspolaganje Obavijest korisnicima koji imaju otvoren račun za isplatu mirovine. Iznimno, područne službe, uredi i ispostave Zavoda će od 1. veljače 2017. izdavati potvrde o isplaćenim mirovinskim primanjima u 2016. samo onim korisnicima mirovine kojima neće biti dostavljena Obavijest, a koji zatraže izdavanje potvrde zbog drugih opravdanih razloga, te nasljednicima nakon smrti korisnika, koji nisu korisnici mirovina.

Godišnju poreznu prijavu za 2016. obvezno podnose samo umirovljenici koji su u 2016. uz mirovinu ostvarili:

- dohodak od samostalne djelatnosti iz članka 29. Zakona o porezu na dohodak i djelatnosti po osnovi kojih se dohodak utvrđuje i oporezuje kao dohodak od samostalnih djelatnosti prema člancima 30.-35. Zakona o porezu na dohodak
- dohodak od nesamostalnog rada koji je, prema posebnom zakonu, ostvario porezni obveznik – rezident, kao član posade broda u međunarodnoj plovidbi.

Navedeni korisnici mirovina uz godišnju poreznu prijavu za 2016., trebaju priložiti presliku Obavijesti, te podnijeti godišnju poreznu prijavu do kraja veljače 2017. nadležnoj ispostavi područnog ureda Porezne uprave prema mjestu prebivališta.

Obavijest o utvrđivanju jedinstvene svote mirovine

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje obavještava korisnike mirovina ostvarenih prema posebnim propisima da će cjelokupna mirovina za siječanj 2017., koja će se isplatiti u veljači, biti usklađena s važećom aktualnom vrijednošću mirovine u visini 61,59 kn.

Na taj način **izjednačava se usklađivanje mirovina ostvarenih prema općem i posebnim propisima tj. izjednačuje se aktualna vrijednost mirovine** neovisno o tome je li mirovina, odnosno mirovinsko primanje, ostvareno prema općem ili posebnom propisu, a Zavod će u ožujku 2017. svim korisnicima tih mirovina, po službenoj dužnosti, donijeti rješenje o jedinstvenoj svoti mirovine.

Naime, 1. siječnja 2017. na snagu su stupile izmjene i dopuna Zakona o mirovinskom osiguranju ("Narodne novine", broj 120/16) koje propisuju da se korisnicima mirovina ostvarenih prema posebnim propisima pod povoljnijim uvjetima, objedini dio mirovine ostvaren na temelju staža osiguranja i dio mirovine ostvaren prema posebnom propisu.

Primjena uredbi EU u odnosima sa Švicarskom

Švicarska Konfederacija ratificirala je Protokol III uz Sporazum između Europske zajednice i njezinih država članica s jedne strane i Švicarske Konfederacije s druge strane o slobodnom kretanju osoba, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2017. Stupanjem na snagu ovog Protokola u odnosima između Republike Hrvatske i Švicarske Konfederacije primjenjuju se uredbe Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (članak 2. stavak 1. točka a) Zakona o provedbi uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, NN br. 54/13).

Savjetodavni dani za osiguranike koji su radili u Austriji, Srbiji ili Sloveniji

Savjetodavni dani s predstavnicima austrijskog mirovinskog osiguranja održat će se:

- 5. travnja 2017. u Zagrebu (Središnja služba HZMO-a, A. Mihanovića 3, II. kat, dvorana A), s početkom u 9:00 sati
- 6. travnja 2017. u Rijeci (Područna služba HZMO-a u Rijeci, Slogin kula 1), s početkom u 9:00 sati.

Savjetodavni dani s predstavnicima srpskog mirovinskog osiguranja održat će se:

- 9. svibnja 2017. u Zagrebu (Središnja služba HZMO-a, A. Mihanovića 3, II. kat, dvorana A), s početkom u 9:00 sati
- 10. svibnja 2017. u Osijeku (Područna služba HZMO-a, Kralja Zvonimira 1), s početkom u 9:00 sati.

Savjetodavni dani s predstavnicima slovenskog mirovinskog osiguranja održat će se:

- 23. svibnja 2017. u Zagrebu (Središnja služba

HZMO-a, A. Mihanovića 3, II. kat, dvorana A), s početkom u 9:00 sati

- 24. svibnja 2017. u Rijeci (Područna služba HZMO-a u Rijeci, Slogin kula 1), s početkom u 9:00 sati.

Za osobe zaposlene u inozemstvu Podnošenje zahtjeva za doplatu za djecu

Osobe koje rade u inozemstvu, a čije obitelji i dalje žive u Republici Hrvatskoj, zahtjev za ostvarivanje prava na doplatu za djecu mogu podnijeti u nadležnoj područnoj službi/uredu HZMO-a prema mjestu prebivališta podnositelja zahtjeva ili izravno inozemnoj ustanovi nadležnoj za ostvarivanje prava na doplatu za djecu.

Ako se zahtjev podnosi izravno inozemnoj ustanovi, potrebno je koristiti tiskanice zahtjeva i dokumentaciju, koja je određena propisima inozemne ustanove.

Za ovjeru Potvrde obiteljskog statusa ili tiskanice E401 nije nadležan HZMO, već Uredi državne uprave prema mjestu prebivališta obitelji u Republici Hrvatskoj.

Novi iznosi osnovica za obračun doprinosa za 2017.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima (NN br. 115/16) stupio je na snagu 1. siječnja 2017. Nakon zakonskih izmjena i dopuna, Naredbu o iznosima osnovica za obračun doprinosa za obvezna osiguranja za 2017. donio je ministar financija, objavljena je u Narodnim novinama (broj 2 od 4. siječnja 2017.) i stupila je na snagu 5. siječnja 2017.

Ovom se Naredbom objavljuju iznosi osnovica za obračun doprinosa za 2017. godinu:

- najniža mjesečna osnovica (umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,38) iznosi 2.940,82 kn,
- najviša mjesečna osnovica (umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 6,00) iznosi 46.434,00 kn,
- najviša godišnja osnovica iznosi 557.208,00 kn,
- dnevna osnovica za obračun doprinosa sezonskim radnicima u poljoprivredi iznosi 90,29 kn.

Sve mjesečne i godišnje osnovice u sustavu obveznih doprinosa za 2017. ovise o prosječnom iznosu mjesečne bruto plaće po jednom zaposlenom kod pravnih osoba u Republici Hrvatskoj za razdoblje siječanj – kolovoz 2016., a koja prema objavi Državnog zavoda za statistiku iznosi 7.739,00 kn.

KORISNICI MIROVINA - u siječnju 2016.

VRSTE MIROVINA	UKUPAN BROJ KORISNIKA	PROSJEČNE SVOTE MIROVINA
Prema Zakonu o mirovinskom osiguranju - ZOMO		
Starosna mirovina	501 572	2.482,23 kn
Starosna mirovina za dugogodišnje osiguranike - čl. 35. ZOMO	14 794	3.382,73 kn
Starosna mirovina prevedena iz invalidske - čl. 58. ZOMO	86 436	2.166,75 kn
Prijevremena starosna mirovina	179 931	2.341,72 kn
Prijevremena starosna mirovina zbog stečaja poslodavca - čl. 36. ZOMO	161	2.563,53 kn
Invalidska mirovina	129 613	1.843,11 kn
Obiteljska mirovina	227 617	1.880,55 kn
UKUPNO - ZOMO	1 140 124	2.255,06 kn
Prema Zakonu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba - DVO, PS, OSO		
Ukupno	14 484	3.490,61 kn
Prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji - ZOPHBDR		
Ukupno	71 944	5.075,66 kn
Prema Ugovoru između RH i BiH o suradnji na području prava stradalnika rata u BiH koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji - HVO		
Ukupno	6 823	2.792,78 kn
SVEUKUPNO	1 233 375	2.437,07 kn
PROSJEČNA MIROVINA (ZOMO) bez međun. ugovora - isplata u siječnju 2016. -	Iznos u kunama	Njen udio u plaći za studeni 2016. (5.805 kn)
Prosječna mirovina za prosinac 2016.	2.508,35 kn	43,21%
Prosječna ukupna starosna mirovina za prosinac 2016.	2.757,57 kn	47,50%
Prosječna starosna mirovina za prosinac 2016. s 40 i više godina m. staža	4.184,28 kn	72,08%
Korisnici mirovina - muškarci (45,74%)		564 098
Korisnici mirovina - žene (54,26%)		669 277
Odnos broja korisnika mirovina i osiguranika		1 : 1,17
Udio ukupnog broja korisnika mirovina s 40 i više godina m. staža u ukupnom broju korisnika mirovina - ZOMO		14,84%
Udio broja korisnika starosnih mirovina s 40 i više godina m. staža u ukupnom broju korisnika mirovina - ZOMO		19,73%
Prosječan mirovinski staž za ukupan broj korisnika mirovina - ZOMO		30 godina
Prosječna dob za ukupan broj korisnika mirovina - ZOMO		71 godina
Potrebna sredstva za isplatu mirovina i mirovinskih primanja		3.085.000.000 kn

Od obrade mirovina za **prosina 2016.** (isplata u siječnju 2017.) zbog nedostavljenog OIB-a HZMO-u (Zakon o mirovinskom osiguranju, NN br. 157/13) obustavljena je isplata mirovine za 1 535 korisnika (31 korisnik mirovine s prebivalištem u RH i 1 504 u inozemstvu).

Uređuje i grafički priprema:
Odjel za odnose s javnošću HZMO
A. Mihanovića 3, 10 000 Zagreb

www.mirovinsko.hr
e-mail: urednistvo@mirovinsko.hr
fax: 01/4595-168

Starost kao početak, a ne kraj

Europska federacija umirovljenika i starijih osoba (FERPA) pokreće kampanju podizanja svijesti s ciljem poticanja jače i konkretnije socijalne i političke pozornosti na stanje 100 milijuna ljudi danas starijih od 60 godina u svim europskim zemljama uz tendenciju rasta zbog produljenja očekivanog životnog vijeka. Iz tog je razloga potrebno danas dati političke, socijalne i ekonomske odgovore u kojima će se u potpunosti poštivati pravo na miran, dostojanstven život i blagostanje, na temelju pravde i solidarnosti. Dob umirovljenja i odlazak u mirovinu treba biti početak novog razdoblja života, početak mirnog življenja, a ne puta koji vodi k nazadovanju i usamljenosti.

Ako se unište današnja prava, sutra neće postojati nikakva prava, upravo sada kada je sve veća potreba za socijalnom Europom, koja se zasniva na idejama demokratskih vrijednosti i socijalne pravde, neophodnih za jedinstvo i solidarnost među državama članicama i za borbu protiv podjela i povratka opasnih nacionalizama. Promicanje demokratskih vrijednosti, vrijednosti slobode, jednakosti i socijalne ravnopravnosti, ostvaruje se primjenom europskih politika koje se odnose na sve aspekte života, počevši od socijalnih, imovinskih, zdravstvenih, mirovinskih i etičkih te zaštite okoliša.

Starost može biti početak nove životne dobi. Demokratski model društva po kojem starija osoba ne kreće na put koji vodi k nazadovanju, već započinje put k smirenosti, put je dostojan blagostanja koje se zasniva na pravdi i socijalnoj solidarnosti. I upravo zbog toga svaki europski državljanin, mlad ili odrastao, treba shvatiti da je upravo poštivanje prava starijih osoba ulog u vlastitu budućnost.

To je civilizacijsko pitanje i pitanje demokracije. FERPA (Europska federacija umirovljenika i starijih osoba) je u europskim državama zbog toga pokrenula politiku podizanja svijesti, društvene i političke odgovornosti vezane uz stanje osoba starijih od 60 godina i o njihovim pravima. Prava današnjih starijih osoba i umirovljenika, bit će prava budućih starijih osoba. Unište li se današnja prava, sutra neće postojati prava, i zbog toga se treba boriti protiv svakog oblika izoliranosti i diskriminacije, uključivši i diskriminaciju zbog životne dobi.

Povelja o pravima starijih osoba i umirovljenika u Europi usvojena je 25. listopada 2016. godine na Izvršnom odboru FERPA-e, Europske federacije umirovljenika i starijih osoba

PRAVO NA OSTVARIVANJE SVOJIH PRAVA

I. Pravo na dostojanstvo

Mi umirovljenici i starije osobe udružene u FERPA-u zahtijevamo:

- ▶ Želimo aktivno starjeti, ali ne tako da smo prisiljeni raditi do sedamdesete godine života, već želimo biti akteri i nositelji aktivnosti u društvu; biti društveno i kulturno angažirani i aktivno provoditi slobodno vrijeme.
- ▶ Želimo da nas se smatra resursom, sadašnjosti i budućnosti, a ne balastom i teretom, troškom za zajednicu.
- ▶ Tražimo da se naša temeljna uloga u socijalnoj koheziji obitelji i društva prepozna kao onih koji su nositelji sjećanja i znanja - kao činitelje međugeneracijske povezanosti i generatore bogatstva i blagostanja.
- ▶ Želimo pravo na cjeloživotno obrazovanje i učenje, kako bismo bili aktivni u društvu konstantnih tehnoloških inovacija.

II. Pravo na blagostanje

Mi umirovljenici i starije osobe udružene u FERPA-u pozivamo:

- ▶ Pozivamo nam se jamče mirovine dovoljne za dostojan život, a ne da ovisimo o pomoći.
- ▶ Želimo imati pravo na zdravstvene usluge, uključivši usluge koje su potrebne našoj životnoj dobi, putem nama dostupnih i kvalitetnih javnih ustanova.
- ▶ Tražimo preventivne mjere za zaštitu našeg fizičkog integriteta, te skrb i njegu i pomoć u kući ili u specijaliziranim ustanovama kad nam se smanji ili ograniči samostalnost.

- ▶ Želimo imati pristup svim prijevoznim sredstvima tako da budu prilagođena potrebama raznih životnih dobi i zdravstvenom stanju starijih građana.

III. Pravo na sigurnost

Mi umirovljenici i starije osobe udružene u FERPA-u tražimo:

- ▶ Zajamčeno pravo na hranu i energiju. Mjere, zaštitu i nadzor radi sprječavanja nasilja nad starijim osobama na svim mjestima gdje žive i borave.
- ▶ Primjenu socijalnih politika u smještaju i prilagodbu gradova i okoline stanovanju starijih osoba i demografskim promjenama.
- ▶ Starenje stanovništva i sve ono što to donosi, treba sagledati pozitivno, kao mogućnost razvitka i zapošljavanja. Umirovljenici i starije osobe udruženi u FERPA-u planiraju se angažirati u Europi i u državama članicama kroz svoje sindikate kako bi se u sadašnjosti i u budućnosti zajamčilo pravo na potpuno aktivno, slobodno, demokratsko i participativno građanstvo. FERPA poziva a održavanje socijalne Europe, socijalnog modela koji promiče međugeneracijsku solidarnost i štiti mlade, odrasle, starije, muškarce i žene.

Kao Europska federacija umirovljenika i starijih osoba, FERPA se oslanja i na potporu ovoj Povelji od strane ETUC/Europske sindikalne konfederacije kako bi bila oživotvorena u svim zemljama članicama EU.

SLAVONSKI BROD

Županijski tulum

Blagdanski domjenak Županijskog povjereništva SUH-a Brodsko-Posavske županije bila je radna i svečana prigoda da se okupe povjerenici iz različitih gradova i mjesta diljem županije. Predsjednik Povjereništva Stjepan Rakitić osvrnuo se na rad podružnica i njihovih članova te izrazio zadovoljstvo radom SUH-a u protekloj 2016. te pozvao sve članove da se još više založe za bolje rezultate u 2017. Na kraju domjenka i dobrog druženja podijeljeni su i prigodni pokloni.

ZAGREB

Juraju Ivankoviću - posebno priznanje

Predsjednica SUH-a Jasna Petrović i potpredsjednica SUH-a Biserka Budigam te ravnateljica doma za starije osobe Maksimir Jasminka Dlesk Božić posjetile su u domu za starije, 27. siječnja 2017. godine prvog i počasnog predsjednika Juraja Ivankovića povodom njegovog rođendana. Tom prilikom predsjednica SUH-a uručila je Ivankoviću prigodni poklon te posebno priznanje za osobiti doprinos u aktivnostima SUH-a u borbi za prava umirovljenika. U ugodnom razgovoru obnovljena su sjećanja na prve dane osnivanja SUH-a, kao i na prve uspješne akcije.

SURADNJA SUH-A I MUH-A

Josip Kovačić, predsjednik MUH-a: Poželjno veće jedinstvo umirovljenika

Matica umirovljenika Hrvatske uspostavila je dobru suradnju sa Sindikatom umirovljenika Hrvatske. Postoji niz inicijativa koje su zajednički pokrenute, a i u Nacionalnom vijeću su članovi Matice i SUH-a. Koliko je važno jedinstveno djelovanje umirovljenika u Hrvatskoj, a posebno i kada je riječ o suradnji umirovljeničkih stranaka i udruga međusobno. Ima li prijedloga da se ta suradnja proširi i ojača?

Sa Sindikatom umirovljenika Hrvatske uspostavljena je dobra suradnja, pogotovo u zajedničkim nastupima prema minis-

tarstvima i Vladi RH. U svjetlu pogoršanog položaja umirovljenika i starijih osoba, potpisan je Sporazum o suradnji i zajedničkom djelovanju Matice umirovljenika i Sindikata umirovljenika Hrvatske. Matica i Sindikat umirovljenika, udruge koje okupljaju oko 300.000 članova, uputile su Vladi i ministarstvima brojne prijedloge i konkretna rješenja za umirovljenike u skladu s europskom praksom, a najviše se zalažu za ona rješenja koja bi zaustavila proces njihovog daljnjeg osiromašivanja i osigurala dostojanstven život u trećoj dobi.

Svakako da je poželjno jedinstvo u djelovanju umirovljenika u borbi za njihova prava i dostojanstven život u toj dobi. Matica je već puno puta upozorila da nije dobro imati toliko umirovljeničkih stranaka koje jedna drugoj konkuriraju i drobe glasove. U registru političkih stranaka evidentirano je čak 14 umirovljeničkih, a po tome smo svjetski rekorderi. Matica se protivi tolikim podjelama i zalaže se za jedinstvo u zastupanju interesa najstarije populacije.

(Savan Tomašević u Hrvatskom umirovljeničkom listu)

Humano srce za starije

U organizaciji Sindikata umirovljenika Hrvatske, podružnica Umag i Ogranak umirovljenika Istraturista u hotelu Sol Garden Istra u prosincu održana je tradicionalna svečana večera uz glazbeni program i lutriju, pod pokroviteljstvom Istraturista. Tradicionalnoj večeri odazvalo se gotovo 250 umirovljenika, a i ove godine imala je humanitarni karakter u sklopu kojeg su se prikupljale donacije za poklone, koji će se uručiti starijim osobama i korisnicima doma umirovljenika. Svečana večera nastavljena je tradicionalnom lutri-

jom, plesnom izvedbom Zvezdica 50 +, a okupljene je zabavila i rasplesala glazbena grupa Highlanders.

U skladu s programom godišnjih aktivnosti, članovi Predsjedništva SUH-a podružnice Umag posjetili su dom umirovljenika Atilio Gamboc u Umagu, gdje ih je dočekalo ljubazno osoblje. Članovi SUH-a korisnicima doma su uručili voće, orašaste plodove i sanitetski materijal, koji su kupili zahvaljujući dobrovoljnim priložima, prikupljenima na druženju u Istraturistu. Predsjednik podružnice

Anton Pertot, pozdravio je prisutne i kratko ih informirao o aktivnosti podružnice i poteškoćama pri realizaciji. Diana Lekić, ravnateljica doma, također je prisutne informirala o radu doma za umirovljenike u prethodnoj godini te im je otkrila ambiciozne planove za 2017. godinu. Naime, većina aktivnosti koje su usmjerene pomoći osobama treće životne dobi su rezervirane za građane koji nisu korisnici doma, što je prisutne SUH-ovce ugodno iznenadilo i obradovalo.

Sam susret korisnika doma i članova SUH-a bio je iznimno dirljiv. Neki od njih su im ispričali svoje priče i razloge odlaska u dom te su ih upoznali sa svojom svakodnevnom rutinom. Srdačan i spontan razgovor dodatno je uljepšala poezija SUH-ovca Tomića, popraćena osmjesima i spontanom pljeskom. Još veće iznenađenje bio je prigodan poklon koji su korisnici sami izradili za SUH-ovce. No, humanitarne aktivnosti SUH-a Umag nastavile su se i posjetom članovima starijima od 85 godina koje tradicionalno posjećuju svake godine i skromno darivaju. Ugodno druženje i razgovori brzo su prošli, a starije članove je posebno obradovalo što ih kolege i prijatelji nisu zaboravili u to blagdansko doba. (Marija Pertot)

DONJA DUBRAVA

Prvi novogodišnji ples

U organizaciji Sindikata umirovljenika Hrvatske - podružnica Donja Dubrava održan je 8. siječnja prvi umirovljenički ples u 2017. godini, u prostorijama MO Ivan Mažuranić. Gosti su uživali u druženju i plesu uz taktove zabavne glazbe. Odličnu atmosferu dodatno su uveselile delicije koje su za sve prisutne pripremile vrijedne članice SUH-a. Novo druženje SUH-ovaca bit će uskoro i zasigurno bolje posjećenije, kako to uvijek i biva.

NOVA GRADIŠKA

Radionica čestitki

Podružnica SUH-a u Novoj Gradišci za kraj godine organizirala je radionicu izrade čestitki i aranžmana za božićne i novogodišnje blagdane. Radionicu je vodila Nevenka Milinčević, potpredsjednica podružnice Nova Gradiška, ujedno i učiteljica u mirovini koja ima dugogodišnje iskustvo u radu s djecom, a koje je prenijela na članove SUH-a.

Vrijedni SUH-ovci izradili su dvadesetak čestitki, aranžman za stol i adventski vijenac. Čestitke su poslane poslovnim suradnicima - Županiji, Gradu, medijima, udrugama u gradu, dok se ostatak materijala ostavio za daljnje korištenje, točnije, za izradu čestitki povodom Valentinova i Uskrsa. Poslije radionice uslijedilo je druženje uz kavu, sok i glazbu. Akcijom izrade čestitki tako je uspješno i radno završila još jedna godina. (Vesna Valenta)

TRIBINA

Život po mjeri starijih

U organizaciji Podružnice SUH-a Peščenica, 19. siječnja 2017., održana je tribina za starije osobe i umirovljenike koju je na poziv predsjednice podružnice Peščenice Mirjane Novačić, održala predsjednica SUH-a Jasna Petrović.

U prepunoj dvorani mjesnog odbora Bruno Bušić na zagrebačkoj Peščenici, tribini su prisustvovali članovi susjednih podružnica Studentski grad, Podsljeme i Donja Dubrava, kao i ostali zainteresirani gosti.

Nakon opširnog izlaganja predsjednice SUH-a Jasne Petrović o teškom položaju umirovljeničke populacije u Hrvatskoj, uslijedila su brojna pitanja i komentari posjetitelja tribine. Jednoglasan zaključak je da nam nema druge, do „borbe na ulici“. Jedino jačanjem sindikalnog jedinstva, masovnog odaziva na okupljanja, prosvjede, velikim izlaskom na birališta, kako za lokalne vijećnike, tako i za parlamentarne zastupnike, možemo promije-

niti stanje, tj. poboljšati položaj umirovljenika i starijih osoba. Osim toga, potrebno je ujedinjavanje umirovljenika u čitavoj Hrvatskoj, a pogotovo na području politike gdje su umirovljenici „razbijeni“ na 17 umirovljeničkih stranaka. Bilo bi krajnje vrijeme da stranke zaborave svoje nesuglasice i konačno pogledaju goreći problem umirovljenika i da se konačno počnu boriti za zajedničke interese svih umirovljenika, koji su ih i doveli u Sabor.

ROČ

Bernardica u srcu

„Prije desetak dana ušli smo u 23. godinu osnutka naše podružnice SUH-a Roč. Zaslužna osoba koja je krajem 1994. procjenjivala kakvu udrugu bi mi osnovali bila je pokojna Bernardica Herceg. Kada nam je na Inicijativnom odboru to i obrazložila, podržali smo prijedlog i odmah u siječnju 1995. osnovali i registrirali podružnicu u Roču“, podsjeća se Milan Zornada, sadašnji predsjednik.

Dvije godine kasnije odlučili su se pobratimiti s talijanskom Legom Nabrežina SPI CGIL, jer su kao mlada podružnica shvatili da će imati priliku učiti ih njihovog 50-godišnjeg iskustva. Potpisivanje sporazuma realizirano je u lipnju 1998. godine, a povelju su potpisali predsjednica

podružnice SUH-a Roč pok. Bernardica Herceg, a za SPI-CGIL Nabrežina Mario Fragiaco, tadašnji tajnik Lege.

Prijateljski odnosi su nastavljeni sve do danas. Bernardica Herceg je preminula 2012. godine, a talijanske kolege su izradili nadgrobnu mramornu pločicu s prigodnim natpisom i slikom, koja je 12. siječnja 2017. svečano položena na grob pokojnice. U delegaciji SPI-CGIL-a bili su koordinator za međunarodne odnose Luciano del Rosso, sekretar Lege Nabrežina Dino Fonda i potpisnik sporazuma o bratimljenju Mario Fragiaco. Od strane podružnice Roč prisustvovalo je petnaest članova na čelu s predsjednikom Milanom Zornadom.

Izdavač: Sindikat umirovljenika Hrvatske
Za izdavača: Jasna A. Petrović, glavna i odgovorna urednica

Uređuje: Uredništvo

Adresa Uredništva: 10 000 Zagreb, Trg kralja Petra Krešimira IV. br. 2/II.

Info: Telefon/faks: 01/4655 146; 01/4635 202

E-mail: suh@zg.t-com.hr; Web stranica: www.suh.hr

Grafički urednik: Nenad Pejušković

Tisak: GMG GRAF, Sesevete

Temeljem mišljenja Ministarstva kulture Republike Hrvatske br. 532-03-01/7-96-01 od 20. 2. 1996. Glasilo SUH-a je, kao proizvod iz članka 18. točka 13. Zakona o porezu na promet, oslobođen obveze plaćanja poreza na promet.

Cjenik oglasnog prostora (glasilo SUH-a i web stranica www.suh.hr): za jednu stranicu 4.000 kn; za pola stranice 3.000 kn i za četvrtinu stranice 2.000 kn.

PEŠČENICA

Gusaru prva nagrada

U organizaciji podružnice SUH-a Peščenica, uz podršku SUH-a Podsljeme i Gornja Dubrava, 4. veljače u mjesnom odboru Bruno Bušić na Borongaju održao se pravi maskenbal. Uz piće, kolače i glazbu, sedamdesetak članova i članica SUH-a zabavljalo se i u konačnici nagradilo najbolje maske.

Prvu nagradu za najbolju masku osvojio je opasni gusar, dok su druga i treća nagrada pripale maski Meksikanca i crnkinje. Uz simboličnu nagradu, glavnim maskarama pripala je i kruna, koju su, kao i masku izradili vrijedni članovi i članice SUH-a na tradicionalnim radio-nicama četvrtkom. *(Mirjana Novačić)*

ZAGREB

Novi odjel za oboljele od Alzheimerove bolesti

U domu za starije osobe Maksimir 12. siječnja 2017. godine otvoren je novi odjel za smještaj osoba oboljelih od Alzheimerove bolesti. Odjel je otvorio gradonačelnik Milan Bandić, a otvorenju su nazočili pročelnica Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom Višnja Fortuna, zamjenica Romana Galić te savjetnice istog ureda, ravnateljice domova za starije osobe, predstavnici centara za socijalnu skrb, te udruga umirovljenika i starijih osoba grada Zagreba.

Odjel je kapaciteta za 12 osoba za potpun smještaj u kasnijoj fazi bolesti, kad bolesnici postaju teže pokretni ili nepokretni i kada ostanak u obitelji nije moguć. Svrishodno je namješten

i organiziran kao zasebna cjelina uz sve potrebne sadržaje. Otvorenje doma pratili su pjesmom i ostali stanovnici doma, dok su posjetitelji nakon razgledavanja odjela ostali u razgovoru i druženju.

Podsjećamo kako je ovo drugi odjel brige o zdravlju i njege za osobe oboljele od Alzheimerove bolesti u domovima za starije osobe u gradu Zagrebu. Prvi odjel za oboljele u najtežem i najzahtjevnijem stadiju bolesti otvoren je 3. studenog 2015. godine u domu za starije osobe Medveščak. U tom isto domu, još davne 1997. otvoren je cjelodnevni boravak za osobe oboljele od Alzheimerove bolesti u ranoj fazi, dok su u posljednjih desetak godina usluge dnevnog boravka otvorili domo-

vi Sveta Ana, Sveti Josip i Peščenica za ukupno 58 korisnika. Jedan od primjera dobre suradnje je ona doma Sveti Josip i udruge Plava šapa iz 2013. godine u sklopu koje je organizirano druženje korisnika i terapijskog psa Mone, što se pokazalo vrlo učinkovitim.

Alzheimerova demencija, kao ni druge demencije, od kojih sve češće oboljevaju starije osobe, za sada se ne mogu izliječiti. Može se poboljšati stanje oboljelih djelomičnom skrbi u cjelodnevnom boravcima, a osobito pomoći članovima obitelji koji skrbe u bolesnima savjetima i pružanjem psihološke pomoći i podrške, te konstantnom edukacijom i razmjenom iskustava. *(Biserka Budigam)*

ZADAR

Obnovljena podružnica hrvatskih branitelja

Podružnica hrvatskih branitelja SUH - Zadar održala je izbornu-obnoviteljsku Skupštinu 23. siječnja 2017. godine u prostoru Saveza samostalnih sindikata Hrvatske u Zadru. Prisutni zainteresirani članovi odabrali su Gorana Burčula za predsjednika, a usvojen je i program rada podružnice za 2017. godinu, među kojima se posebno ističe pružanje besplatne psiho-socijalne i pravne pomoći članovima. Podružnici želimo sreću u budućem radu, kao i što više aktivnosti i članova.

Balada o beskućnicima, siromašnima i „drugačijima”

Beskućništvo po svojoj težini i složenosti pripada u sam vrh socijalnih problema društva, a kod nas nema istraživanja o problemima i statusu beskućnika temeljem kojih bi se kreirala politika i programi o skrbi

Piše: Biserka Budigam
psihologinja

Jednog užasno hladnog jutra utrčala sam na tramvajskoj stanici u pekaru da se malo ugrijem dok za 5 minuta ne dođe tramvaj. Prodavačica me malo zbunjeno pogledala, a ja sam zbunjena morala objasniti moj iznenađni „upad”. Brzo sam pogledala i kupila neko slatko pecivo i rekla da ću tu zapravo pričekati tramvaj jer je vani prehladno. Prodavačica, zapravo i priučena pekarica, požali mi se kako svakoga jutra ustaje u 3 sata, u 4 je već na tramvajskoj stanici u Dupcu i kako ulazi sne na u tramvaj u kojem spava svakoga dana po nekoliko ljudi. Objašnjava mi da se ti ljudi voze u toplim tramvajima, jer su beskućnici i nemaju gdje prenoćiti. Vozači tramvaja ne obraćaju pažnju na njih, i tako je gotovo svakoga jutra. „Spavači” biraju najduže „linije” tramvaja, jer ponekad na okretištu ipak moraju izaći van. Kaže da je vidjela i jednu obitelj koja tako „putuje” noću u krug s djetetom u naručju.

Moj je tramvaj stigao pa sam izjurila iz pekare i sjela na zagrijanu stolicu, ali u mislima na, kako je rekla pekarica, beskućnike. Na obitelj s malim djetetom koja nije imala gdje prespavati. Jesu li doista beskućnici ili slučajni prolaznici u našem gradu, pitala sam se, kao i zašto nisu mogli prespavati u nekom prenoćištu?!

I tada sam se sjetila mladića koji je dolazio svakoga jutra u knjižnicu u našoj zgradi i cijelo prijedopodne provodio tu sa svojom „prtljagom” i umivao se u toaletu, i kriomice jeo. Ljubazno su ga zamolili da više ne dolazi, ali opet je slijedećeg jutra došao, i tako nekoliko dana, a onda su mene zamolili da s njim porazgovaram. I tako saznaoh da je dijete razvedenih roditelja koji imaju sreden život, a on je bio na liječenju u psihijatrijskoj bolnici i ne želi se tamo opet vratiti, a roditelji ga tamo redovno vraćaju. Rekao je da nema dokumenta, da spava u ruševnoj kući, gdje ima više njemu sličnih „sta-

nara”, a hrani se skupljanjem otpadaka na tržnicama. Zamolila sam ga da mi kaže ime, da mi priča o roditeljima, ali nije htio. Tog smo mu dana pripremili nešto za jesti, a on je obećao da ćemo sutradan razgovarati o mogućnosti smještaja kod bake i normalnijem i prihvatljivijem načinu života. Drugog dana nije došao. Iako sam mu obećala da neću zvati policiju, već sam ga pokušala nagovoriti da drugog dana nazovemo baku ili socijalnu radnicu, majku ili oca, nije mi povjerovao. Vjerojatno je imao loša iskustva s takvim „obećanjima”. I on nema pravi dom, beskućnik je.

Upravo razmišljam o znanцу koji ima kuću i u mladosti je imao obitelj, a onda je nakon prometne nesreće počeo konzumirati alkohol. Djeca su odrasla i otišla od kuće, žena mu se pridružila u pijenju, počele su svađe i tučnjave, pojavili su se novi „prijatelji”. Žena je nenadano umrla. On sada još uvijek pije s prijateljem, s kojim se gotovo svakoga dana i potuče, ali to je sastavni dio njihova života. Iako su i jednom i drugom djeca nastojala pomoći, oni nisu htjeli prihvatiti pomoć.

Što se to desilo u njihovim životima da, nakon faze „normalnog” života, krenu u „mračni” prostor polusvijesti? Nisu beskućnici, imaju mirovine koje brzo „pretvore” u ništa, bolje reći u piće. Zašto bježe od normalnog života kakav su nekada živjeli i kakav bi mogli živjeti i dalje? Što se to, kada i zašto u njima „sломilo”? Sami su svojim radom izgradili kuće, ali ne žele se vratiti u normalan život uz sva nastojanja bližnjih. Nisu oni formalno beskućnici, ali žive u totalnom neredu sami u svojim „sobama”. I oni su ipak neka vrsta beskućnika, jer ne prihvaćaju normalan život u domu po mjeri čovjeka.

U mom susjedstvu majka je svoju jedinu nekretninu (obiteljsku kuću za stanovanje) dala sinu da je založi za hipotekarni kredit za otvaranje vlastitog pos-

la. Posao je propao, kuća je prodana na javnoj dražbi, majku su smjestili u dom za starije osobe, a sin je krenuo tražiti novi posao.

„Danas beskućnici nisu nužno samci kojima su skitnja, alkohol i prosjačenje i slična ponašanja stil življenja. Beskućništvo obuhvaća većinom starije radno sposobne nezaposlene osobe koje čekaju uvjet za ostvarivanje mirovine, psihički bolesne i starije osobe kojima sustav ne osigurava korištenje prava na smještaj, obitelji s djecom, mlade osobe nakon izlaska iz institucionalnih oblika skrbi, osobe s intelektualnim teškoćama, branitelji i ostale skupine socijalne skrbi”, navodi u novijem istraživanju Centra za razvoj neprofitnih organizacija.

U Hrvatskoj prema statističkim podacima beskućnika ima samo 470 jer ih se toliko evidentiralo. Sada ih je zbog jake zime sigurno bilo i više, no stvarni broj onih koji borave po napuštenim zgradama, u kolodvorskim čekaonicama, na ulicama i u parkovima, sigurno je dvostruko veći.

Pučka pravobraniteljica Lora Vidović smatra da beskućništvo po svojoj težini i složenosti pripada u sam vrh socijalnih problema društva. Kod nas nema istraživanja o problemima i statusu beskućnika temeljem kojih bi se trebala kreirati politika i programi o skrbi beskućnika. Socijalna isključenost i loši uvjeti života uzrokuju niz fizičkih i mentalnih poteškoća. Poseban su problem starije i bolesne osobe koje ne mogu biti smještene u prihvatilištima za beskućnike, već trebaju trajni smještaj. Isti je problem i s mladima koji izlaze iz dječjih domova i kojima osim adekvatnog smještaja, treba osigurati i zaposlenje.

Beskućnici su pored nas i dio su naših života. Zimus smo pokazali da kao narod imamo plemenito srce i ljubav prema bližnjemu. Obični ljudi udruživali su se i prikupljali toplu odjeću i obuću darujući potrebitima.

Pitanje očinstva i nasljeđivanja

Pitanje: Iako imam 27 godina nikad nisam saznao tko mi je otac. Majka mi je umrla vrlo mlada, nikada mi nije govorila o ocu, niti mi je rekla tko je on. Iako sam bio smješten u Dom za nezbrinutu djecu, uspio sam završiti za vodoinstalatera, zaposliti se i biti potpuno samostalan. Uskoro se namjeravam oženiti, a misao o ocu me neprestano proganja. Nedavno sam razgovarajući s jednim čovjekom u kafiću saznao s kim se moja majka tada „zabavljala“ te da je on vjerojatno moj otac. Jako sam se iznenadio, pogotovo jer sam ga poznao i bio s njim u dobrim odnosima, bez obzira na razliku u godinama. Nisam dugo oklijevao, već sam otišao kod te osobe i „blefirao“ tvrdeći kako imam dokaze da je on moj otac te da ću to reći njegovoj obitelji - ženi i dvoje djece. Očito sam ga jako prestrašio jer ni jednog časa nije negirao tu mogućnost, već me molio da to ne kažem njegovoj obitelji jer bi vjerojatno došlo do razvoda, a pitanje je kako bi njegova djeca reagirala. Obećao mi je da će u oporuci priznati očinstvo te da će mi dati dio svoje imovine ako prešutim da mi je otac. Recite mi što da radim? Ne bih mu htio razoriti brak bez obzira što mi je učinio, a s druge strane zašto kao njegovo vanbračno dijete koje ima svoja prava ne bih dobio ono što mi po zakonu pripada. (M.T., Zagreb)

Odgovor: S obzirom na to da imate navršenih 27 godina ne možete ga tužiti jer Obiteljski zakon dozvoljava tužbu za utvrđivanje očinstva do navršene 25. godine. Koliko mu možete vjerovati u pogledu priznanja očinstva u oporuci i dodjeli djela nasljedstva, drugo je pitanje. Najbolje je dogovoriti s potencijalnim ocem da zajedno pristupite utvrđivanju njegova očinstva DNK analizom, što je danas dostupno u većini laboratorija i prihvatljive je cijene. U slučaju da se to potvrdi, možda je najbolje da on ovjeri izjavu kod bilježnika u kojem priznaje vanbračno očinstvo, jer ćete se s tom izjavom kao nasljednik moći prijaviti u ostavinskom postupku, a sud odnosno bilježnik će poštovati ono što je ovjerenom izjavom priznao. Njegova supruga i zakonita djeca tako će saznati za njegovo vanbračno očinstvo tek nakon njegove smrti.

Etažiranje bez suglasnosti?

Pitanje: Nakon smrti oca, brat, dvije sestre i ja smo naslijedili veću obiteljsku kuću s četiri stana te razmišljamo o etažiranju stanova kako bi svaki od nas imao stan u svojem vlasništvu. S obzirom na to da su stanovi približno jednake veličine, lako smo se suglasili kome će pripasti pojedini stan. Međutim, jedna od sestara nije sklona da se stanovi etažiraju, već tvrdi da se time praktički ništa ne dobiva jer stanove već koristimo te ističe kako se samo rade veliki, nepotrebni troškovi etažiranja. Molimo Vas da nam odgovorite možemo li bez njene suglasnosti provesti etažiranje, te što sve moramo poduzeti da to učinimo. (J.P., Samobor)

Odgovor: Zakonom o vlasništvu i drugim stvarnim pravima uređen je postupak etažiranja, odnosno stjecanja prava vlasništva na pojedinim dijelom nekretnine. Vlasništvo posebnog dijela nekretnine

- etažiranje - uspostavlja se temeljem pisane suglasnosti svih suvlasnika te nekretnine. Ni jedan suvlasnik nekretnine ne može uskratiti svoj pristanak na uspostavu vlasništva posebnog dijela nekretnine, osim ako bi uspostavom vlasništva posebnog dijela nekretnine nastalo ograničenje prava vlasništva nekog od suvlasnika kojemu je pripadalo prije etažiranja. Vašoj sestri odgovorite kako se etažiranjem dobiva vlasništvo nad svojim dijelom, a ako ona i dalje odbija, ponudite joj da se suglasi, ali ćete vi ostali platiti trošak etažiranja.

Vlasništvo posebnog dijela nekretnine - etažiranje - ne može se uspostaviti prije nego što nadležno upravno tijelo ne izda potvrdu da svaki stan ili prostorija u određenoj zgradi i na određenoj zemljišnoj čestici, predstavlja samostalnu uporabnu cjelinu. Zgrada u kojoj se nalaze stanovi koji se etažiraju mora imati građevinsku dozvolu, odnosno mora biti legalizirana. Vlasništvo posebnog dijela nekretnine stječe se upisom uknjižbe prava vlasništva temeljen prijedloga za upis gdje trebate priložiti: Ugovor o povezivanju suvlasničkog dijela nekretnine s vlasništvom posebnog dijela nekretnine, potvrdu nadležnog tijela da je svaki posebni dio nekretnine samostalna uporabna cjelina, Elaborat o etažiranju - Plan posebnih dijelova nekretnine, suglasnost suvlasnika za upis posebnih dijelova nekretnine u zemljišne knjige, te sudsku pristojbu po odmjeri suda.

Djeca protiv maćeha

Pitanje: Bila sam u braku pet godina, a iz prvog braka suprug ima dvoje djece. Mi nismo imali zajedničku djecu. Moram priznati da nam je brak od početka bio loš, često smo se svađali, ali ipak bi se na kraju pomirili. Međutim, nakon posljednje svađe suprug je podigao tužbu za rastavu braka zbog trajnog nespozuma i uzajamnog neslaganja te stalnih svađa. Nakon podizanja tužbe, suprugu je iznenada pozlilo, te je, usprkos pravovremene medicinske intervencije, umro od moždanog udara. Napominjem da nakon podnesene tužbe nije održano ni jedno ročište, tako da nije niti donesena presuda o rastavi braka. Stoga sam pravno još uvijek zakonita supruga pokojnom mužu te smatram da imam pravo nasljeđivanja dijela imovine pokojnog supruga. S time se ne slažu sin i kćer supruga iz prvog braka jer im je poznato da je otac prije svoje smrti podnio tužbu za rastavu braka, a da će oni tražiti da se donese presuda kojom se brak razvodi. Informirala sam se kod jednog odvjetnika koji mi je, nakon uvida u podnesenu tužbu, rekao da ću ostati bez nasljedstva, ako se dokažu navodi iz podnesene tužbe. (I.J., Osijek)

Odgovor: Informacija koju ste dobili od odvjetnika je točna, jer je odredbom članka 25. stavak 2. Zakona o nasljeđivanju utvrđeno da bračni drug nema pravo na nasljedstvo ako je ostavitelj podnio tužbu za rastavu braka ili je brak poništen, tj. ako je podnio sporazumni zahtjev za rastavu braka, a nakon ostaviteljeve smrti utvrdi da su navodi iz tužbe osnovani. S obzirom na to da ste vi u postavljenom pitanju potvrdili da ste živjeli u lošem braku punom svađa i nespozuma, a da za to vjerojatno postoje i svjedoči, teško je vjerovati da ćete uspjeti u eventualnoj parnici dokazati suprotno.

pravni
savjeti

Odgovara:
Milan Tomić
dipl. pravnik

Besplatno
pravno
savjetovanje
za članove
Sindikata
umirovljenika
01/46 55 111/244
ili 01/46 15 797

Tihi borac za velike stvari

„Pitam se, dokle smo mi, umirovljenička populacija, voljni birati te i takve koji su nas svih ovih godina obmanjivali i lagali? Naime, ustavno je pravo svakog građanina pravo na dostojanstveno življenje i socijalnu sigurnost u starosti i bolesti“, objašnjava nam Ivan Ročić (69), predsjednik zagrebačke podružnice Podsljeme, razloge svog sve snažnijeg aktiviranja u SUH-u, s višestruko povećanim članstvom u prošloj godini, zbog čega je posebno pohvaljen i od rukovodstva SUH-a. Dok se drugi žale na sve snažniju letargiju i depresiju umirovljenika na svojom području, te na smanjivanje broj članova, podružnica Podsljeme privlači sve više članova. Koja je Ročićeva tajna?

„Od 2012. godine bilježimo kontinuirani rast broja članova. Svake godine imamo desetak članova više nego prethodne godine. Naročito sam ponosan na veliki broj mladih članova, u dobi između 40 i 55 godina, koji se s radošću druže s nama.“, priča Ivan, no mi smo uvjereni kako upravo njegova neumorna aktivnost i tiha borbenost potiču podsljemenske penziće na veće aktiviranje i borbenost.

Iako se Ročić tijekom svog rada u sektoru industrije, prvo u Končaru, a zatim u elektrotehničkom poduzeću Vlado Četković, nije bavio sindikalnim djelovanjem, u SUH se učlanjuje 2002. godine.

„Članom sam postao zbog jasno izraženih programskih stavova SUH-a, zajedničkih druženja, uključanja u borbu za poboljšanje životnih uvjeta umirovljenika. Pored toga, članstvo u SUH-u donosi brojne pogodnosti - besplatno pravno savjetovanje, psihosocijalnu podršku, povlastice pri korištenju raznoraznih usluga, pravovremene informacije korisne za umirovljeničku populaciju i slično“, objašnjava nam Ročić razloge učlanjenja. Predsjednikom podružnice Podsljeme postao je u kolovozu 2012. godine kada je podružnici prijetilo potpuno gašenje. Sazvao sam Obnoviteljsku skupštinu

17. kolovoza u Kino dvorani Hrvatskog doma Markuševec i odziv je bio iznad očekivanja. Od tada vodim podružnicu, a bio sam i tajnik Odbora za socijalnu uključenost, sport i kulturu, te član Stegovne komisije SUH-a. Aktivan sam i u radu Izvršnog odbora SUH-a Zagreb.

Na pitanje kako unaprijediti rad SUH-a, Ročić odgovara SUH-ovom krilaticom Zajedno smo jači.

„Moramo se još više angažirati na dijeljenju informacija o aktivnostima SUH-a te pri tom koristiti sve moguće kanale informiranja - društvene mreže, usmenu i pismenu predaju, ali i organizirati različite skupove i tribine, kao i edukacijske seminare i radionice. Također, moramo biti vidljiviji u lokalnim i drugim medijima te se posvetiti manifestacijama koje njeguju druženje, kulturu, sport i rekreaciju.

Ročić ističe kako u podružnici Podsljeme mnogo pažnje posvećuju sportskim aktivnostima te kaže kako je podružnica prošle godine osvojila prva mjesta na jarunskim sportskim susretima te na Sportskim susretima SUH-a Zagreb. Tijekom ljetnih mjeseci podružnica organizira dva puta mjesečno kupanje na obali po najjeftinijoj cijeni u gradu, dok dva puta godišnje organiziraju izlete na udaljenija odredišta poput Brijuna, Pule, Splita, Plitvičkih jezera... Svakako, s više ljudi je i veselije, pa tako članovi Podsljemena posebnu suradnju njeguju sa susjednim podružnicama Studentski grad, Peščenica, Donja Dubrava, Miroševac i Granešinski Novaki, s kojima zajednički organiziraju druženja i izlete.

Osim dobre suradnje s drugim podružnicama, kaže Ročić, dobru suradnju imaju s čelnim ljudima gradske četvrti Podsljeme i mjesnog odbora Markuševec. „Prošle godine je uloženo 200.000 kuna u obnovu našeg glavnog okupljališta, Društvenog doma u Bidrovu. Sada se družimo u lijepo uređenom i funkcionalnom pros-

toru, gdje često organiziramo druženja. Ples, pjesma, muzika uživo, aperitivi, obilna večera, kolači i nezaobilazna kava pravi su mamac za naše umirovljenike tako da je dvorana uvijek ispunjena do posljednjeg mjesta. Povećanju članstva pridonosi i uređivanje internetskih portala na kojima smo prisutni - blog SUH Podsljeme, blog Markuševec te Facebook stranica SUH-a Podsljeme.

Pitamo i kako to da se on, koji do sada nije bio članom ni jedne političke stranke, odlučio politički aktivirati u nedavno osnovanoj Stranci međugeneracijske solidarnosti Hrvatske (SMSH). Kaže kako programska načela SMSH vidi kao kompatibilna svojim životnim opredjeljenjima, kao i s programskim načelima Sindikata umirovljenika Hrvatske. Naglašava kako su dosad sve političke stranke uvelike iznevjerile očekivanja socijalno ugroženih društvenih skupina - umirovljenika, radnika, osoba s invaliditetom, nezaposlenih i drugih. „Imamo slobodu osobnog djelovanja po načelu - one koji misle raditi drugačije i kvalitetnije treba prihvatiti na svim razinama djelovanja“, objašnjava Ročić, koji je sada i predsjednik ogranka Podsljeme.

Upitali smo ga vidi li razliku između stranačkog i sindikalnog djelovanja, ali odgovara negativno. Kako kaže, imaju jednake zadatke i ciljeve - smanjenje rastućih socijalnih razlika, očuvanje prvog mirovinskog stupa, borbu protiv obaveznog liječničkog pregleda prilikom produženja vozačke dozvole za starije od 65. godina, borbu za punu integraciju djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom u društvo, kao i borbu za uvođenje novog modela obiteljskih mirovina po uzoru na druge europske zemlje. Ročić ističe kako je članove Podružnice Podsljeme informirao o programu SMSH te su se upravo zbog dobrog programa mnogi odlučili na politički angažman. Bravo, borbeno i dalje, Ivane!

Ana Kuzmanić

Potrebno je iskorijeniti predrasude kako su umirovljenici najbogatiji sloj društva i njegov najveći teret. A istina je obrnuta